

WESTERN

FAD IRKIN

ŠON U LA DŽANTI

Broj 6

100 dinara

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

WESTERN

6

1986.

Fad Irkin

ŠON U LA DŽANTI

F. Daglas

TRI JAHČA

X-100

Urednik izdanja
PIROŠKA MATIĆ

Recenzent
R. DURMAN

Izdaje i štampa: Novinska, izdavačka i štamparska radna organizacija »DNEVNIK«, OOUR »IZDAVAČKA DELATNOST«, Bulevar 23. oktobra 31 Novi Sad, telefon (021) 621-555. Broj žiro-računa: 65700-603-6350. Direktor **NEŠO »DNEVNIK«: JOVAN SMEDEREVAC**, Rukovodilac OOUR »Izdavačka delatnost«: **ILIA VOJNOVIĆ**, Glavni i odgovorni urednik OOUR: **TODOR ĐURIĆ**, Urednik Redakcije knjiga: **MILORAD PREDOJEVIĆ**, Sekretar Redakcije: **ZDENKA KARABASIL**, Tehnički urednik: **JULIŠ ARVANITIDIS**, Korektori: **SAVA MALEŠEVIĆ**

Tiraž: 32.000 primeraka

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

ŠON U LA DŽANTI

KADA se grmljavina koltova stižala i uplašeni barmen sa drvenom nogom upalio novu svetiljku, gosti »Suludog amiga« u La Džanti mogli su videti tri leša na prljavom podu saluna.

Avetinjska svetlost obasjala je staklaste oči uprte u tavanicu. I krv na trulim daskama.

Falkomov put vodio je u neizvesnost. Iza njega ostajali su leševi. Gde god bi se pojavio, grobari nisu sedeli skrštenih ruku. Groblja su se punila, ispredale su se fantastične priče, barutni dim iz njegovih ubistvenih koltova se zatim polako gubio, a on je bežao dalje. Bežao je od samog sebe, bežao je od svoje mračne prošlosti, od svog ukletog imena.

Ali, na Zapadu nije bilo mesta gde bi se mogao skloniti. Njegova slava bila je opasnija od pustoši Ljana Estakada.

U mladosti, dok je još bio dečak, ubili su mu roditelje. I uništili iluzije koje je gajio, i budućnost. Od tada ga je pratila senka smrti; bila je njegov večiti saputnik. Stekao je slavu kojoj su se neki divili, a drugi je prezirali.

Slava revolveraša! Najbržeg na Divljem zapadu! Šon Falkom

više nije bio čovek, nego legenda.

Novinari na Istoku opisivali su brzorukog revolveraša i njegove obračune. Njegovim imenom povećavali su tiraže svojih listova... A on to nije razumeo. Želeo je da živi, a ne da bude legenda. Želeo je mir... No, nigde ga nije nalazio.

Ljudima je smetalo njegovo ime, smetalo im je crnilo njegove odeće, smetali su im njegovi koltovi. Prijatelja nije imao, a sa ženama je kratko ostajao. Ispraćale su ga sa suzama u očima, shvatajući da on ne bi mogao biti dobar suprug i otac. Revolveraš iz Morkrofta bio je prinuđen da ubija. Morao je da brani svoj život.

Kada je ujahao u La Džantu, mislio je da će najzad moći da predahne.

Ali, varao se...

La Džanta je bila grad kao i ostali gradovi na Zapadu.

Ujahao je u gradić na obali Arkanzasa, jednog hladnog februarskog jutra. Došao je iz pravca visokih i snežnih vrhova Blanka Pika, držeći se staze koju je prokrčila poštanska kočija iz Trinidada, koja je, vozeći

za Pueblo, tuda prolazila svakog poslepodneva.

Dok je njegov vranac lagano kaskao, on je odmeravao trošne kuće pod gustom maglom.

Ispod konjskih kopita škripao je sneg.

Grad je još spavao. Samo se iznad nekoliko kuća dizao dim. Činilo mu se da je ujahao u grad lenjivaca: sa ulica sneg je samo delimično bio sklonjen, radnje nisu bile otvorene.

Pogled mu je klizio preko natpisa na tablama od grubih dasaka: »Trgovina—Dva Džoa«, »Kovač«, »Berber«, »Ured Vels—Fargo kompanije«, »Šerifova kancelarija i zatvor«, i salun »Suludi amigo«.

Zaustavio je vranca ispred saluna, sjahao i vezao ga za drvenu prečku.

Krutim koracima uputio se ka ulazu i snažno pokucao na vrata. Morao je to ponoviti nekoliko puta, dok nije začuo nečije nepravilne korake. Iznutra se začu šum, dve—tri psovke, i najzad se otvoriše vrata.

— Stranče, mogao si...

Hromi barmen učuta i zagleda se u neobičnog posetioca. Nešto u njegovim očima nateralo ga je da zanemi. To mirno i odlučno lice nije video nikada ranije. Ta crna odeća i crvena marama oko vrata...

— Bilo bi dobro — trže ga iz razmišljanja strančev glas, — kada biste se sklonili sa vrata. Napolju je hladno.

Vlasnik saluna, ujedno i barmen, Nik Alder, nije otvarao salun tako rano, ali nije prigorio ništa, već se pomakao u stranu.

Šon Falkom prođe pored njega i pride staroj peći od opeke. Ne obraćajući pažnju na radoznalog barmena, skinuo je sa sebe vlažnu kabanicu i raširio je preko obližnjeg stola. Privukao je zatim jednu stolicu, seo na nju i značajno pogledao barmena.

Ovaj ćutke donese bocu viskija i čašu.

Zastao je za trenutak, kao da je želeo da nešto upita stranca, ali se predomislio i vratio se šanku. Tu je počeo nešto da posluje, neprestano posmatrajući ispod oka stranca, koji je mirno sedeo i polako pio. Bilo je očigledno da mu žestoka tečnost prija.

— Kako i ne bi — mislio je barmen, — kada sam ga posluzio najboljim viskijem koji imam.

No, više od svega, barmena je zbunjivala strančeva odeća. Bila je tek nešto skuplja od one koju nose kauboji, samo je bila znatno očuvanija i urednija.

Ko je, do đavola, taj čovek?

Gonič stoke sigurno nije. Videlo se to po njegovom držanju, po tome kako je sedeo. Trgovac? Ne, nije. Trgovci obično nose štofana odela, i imaju podvoljak. Advokat? Ili sveštenik? Oni ne nose kožno odelo.

Barmenov pogled kliznu na niže. Primetio je da gost nosi opasač, i to sa dve futrole!

Revolveraš!

— Izgubili ste nešto? — trže ga strančev glas — Ili vas nešto interesuje?

Barmen se zbunio.

— Ja... još sam pospan, i...

– Aha, onda popijte koju – savetovao mu je Falkom. – To će vas razbuditi i zagrejati.

– Ni... nije mi hladno – promuća barmen. – A vi... dolazite iz daleka? – upita i odmah se pokaja, jer je postavio pitanje koje se obično ne postavlja nepoznatim ljudima na Zapadu.

– Aha – iznenadi ga odgovor. – S one strane Rio Grande.

– To... to je prilično daleko. Imali ste tamo nekakvog posla? – barmen nastavi da propituje ne bi li saznao čime se bavi čudni stranac.

– Da – Falkom pripali cigaretu, koju je uzeo iz srebrne tabakere. – Dosta opasnog posla – dodao je, a onda upitao: – Da li vi uvek tako mucate, ili samo ujutro?

– Hm... hm, ne, ne mucam, ali izgleda... da sam se malo prehladio, i...

– Onda je u redu. – Falkom se okrenu ka njemu. – A noga? Da li ste je izgubili u ratu?

– Barmen je bio sasvim zbunjnjen. Prokletu jutro koje mu donese u salun tako opasnog stranca!

– Da, nogu sam izgubio u ratu – promumlao je.

Falkom klimnu glavom.

– I ne smeta vam da radite?

– Ah, navikao sam na štaku.

Falkom učuta i tišina potraja nekoliko minuta. Barmen se nije usuđivao da prvi progovori.

– Da li je otvorena konjušnica? – upita najzad Falkom.

– Naravno – požurio je barmen sa odgovorom. Radovalo ga je što je stranac prvi progovorio. – Tri kuće odavde, sa druge strane...

– Naći ću već – prekide ga Falkom i klimnu glavom u znak zahvalnosti.

Potom se uputi ka vratima.

Čim je on izašao iz saluna, barmen opsova nekoliko puta.

Na barmenovu žalost, opasni stranac se vratio nakon pola časa. Seo je na isto mesto, i uto-
nuo u ćutanje.

– Smestili ste konja? – reče barmen, koga je tišina uznemiravala.

– Jesam.

Barmen se malo približi, ne bi li iznudio još koju reč od ćutljivog stranca. Ali, ovaj ga je ignorisao, mirno pušeći, kao da je sam u salunu.

– Pasje vreme, mister...

– Aha – potvrdi Falkom. – U stvari, medvede.

– Medvede? – ponovi ovaj, kome se nije svidelo što mu stranac nije rekao svoje ime.

– Da, vreme belih medveda.

Barmen se premeštao s noge na nogu.

– Jahali ste celu noć, mister?

– Izgleda da jesam – nevoljno mu odgovori Falkom.

– Niste raspoloženi za priču, izgleda...

– Dosadni ste, čoveče. Idite tamo iza šanka i čekajte!

– Šta da čekam?

– Goste, amigo. Ili proleće. U svakom slučaju, gubite se...

Uto u salun udoše dva gosta: građani La Džante.

Prvi je bio srednjeg rasta, sredovečan, okrugle glave i velikog stomaka. Mutne oči i crvene pege po licu sugerisali su da je ljubitelj alkohola.

Zvao se Džo Martin, i bio je jedan od vlasnika trgovine „Dva Džoa“.

Drugi gđst, Ralf Debek, bio je pedesetih godina, mršav, srednjeg rasta i dugog šiljatog nosa. Nosio je naočare sa velikom dioptrijom. U La Džantu je došao odnekud sa Istoka i predstavljao se kao veterinar. Ubrzo je bio pozvan na jedan ranč da pregleda obolelog konja. Debek je to učinio i dobro naplatio uslugu. Dva dana kasnije jadni konj je uginuo. Od tada su rančeri sami lečili obolelu stoku. Debek je bio bez posla sve dok jednog dana u grad nije ujahao čovek zvani »Arizona« i počeo da se raspituje za gradskog doktora, jer je imao metak u ramenu, koji je trebalo izvaditi. Ljudi su ga uputili Debeku i on je izvršio operaciju.

Sedam dana kasnije »Arizona« je bio na nogama. Tako su građani La Džante počeli da veruju u Debekove sposobnosti i počeli su da ga zovu »dok«.

I Džo Martin i Ralf Debek su u gradu bili poznati kao »čoveklone vatrenoj vodi.

Zato je Nik Alder, barmen, odmah stavio na šank bocu sa viskijem i dve čaše.

Pre više godina Nik Alder je došao u Ameriku kao mornar. Žurio je u Kaliforniju, gde je bilo otkriveno bogato nalazište zlata. No, zlato nikada nije našao. Posle je prešao u Nevadu. U nekom malom gradiću je otvorio krčmu i tu ostao nekoliko godina. Kada je izbio građanski rat, započeo je novi posao trgovinu. Jednom prilikom pogodilo ga je zalutalo zrno u nogu i prouzrokovalo gangrenu. Kada je najzad stigao do lekara, on mu je morao odseći nogu, da bi mu spasao život.

Nakon rata, sa nekoliko dolara uštedevine, došao je u La Džantu i otvorio salun.

Martin i Debek nisu ni pogledali usamljenog stranca, koji je sedeo sa šeširom navučenim na čelo do očiju, kao da mu se spava.

Trgovac uze bocu i nali piće u obe čaše.

Kucnuše se i ispiše.

Tek tada shvatiše da nešto nije kao obično.

Nik nije — prozborio ni reč otkako su ušli u salun!

A to je bilo neuobičajeno, jer vlasnik saluna »Suludi amigo« bučno je pozdravljao svaki njihov dolazak i odmah započinjao priču...

— Šta je s tobom, Nik? — upita Martin.

Nik je bio zabavljen brisanjem čaša. Na postavljeno pitanje samo je slegnuo ramenima.

Martin i Debek se zgledaše.

Potom se osvrnuše po salunu. Nisu uočili ništa posebno, sem stranca koji je dremao za stolom.

— Nik — debeli trgovac pozva barmena. — Ko je onaj stranac? Crn je kao da je iz zemlje iznikao!

Nik baci pogled prema strancu.

Na sreću, činilo se da on nije čuo reči jednog od vlasnika »Dva Džoa«.

Došao je jutros rano — odgovorio je tihim glasom. — Ne voli da govori o sebi.

— Možda je bandit?

— Ne verujem. Govori tiše, do vraga!

— Zar se plašiš? — podsmevao se Martin.

Nik klimnu glavom.

Uto počeše pristizati gosti.
Martin i Debek se mašiše
čaja.

Ubrzo su zaboravili na
stranca za stolom.

Za to vreme Falkom je poru-
čio šunku i jaja. Kada se najeo,
došao je do šanka, stavio na
njega novčanicu od deset do-
lara, zatražio od Nika ključ od
jedne sobe i uputio se prema ste-
penicama koje su vodile na
sprat.

Dok je prolazio pored male
kuhinje, primetio je kako ga
gleda stara crnkinja, koja je
imala belu kecelju, i klimnuo joj
je glavom.

Zatim je ušao u sobu.

Dole, u salunu, svi su nedugo
zatim zaboravili na stranca u
novom kaubojskom odelu.

Da su bili malo budniji, shva-
tili bi ko je došao u njihov grad,
i ono što će se uskoro dogoditi
ne bi ih iznenadilo. Ovako...

Kol Ferguson je bio kockar,
lopov, pljačkaš, prevarant i
ubica.

Bio je član izloglašene tom-
stonške porodice, sin Kanzaša-
nina i Indijanke. Fergusonovi
su u Tomston došli iz Ponka Si-
tija. Odmah po dolasku u »grad
srebra« sprijateljili su se sa veli-
kom porodicom Flenegen. A ve-
ćina Flenegenovih jahali su za
osionog rančera Ajka Klantona.

Tako Kol Ferguson i nije mo-
gao postati nešto drugo već ono
što je sad bio: lupez spreman da
povuče kolt za najmanju sit-
nicu. Često, zapravo, nije bila
potrebna ni ta sitnica.

Sticajem okolnosti obreo se u
La Džanti.

Kada je sjahao ispred »Sulu-
dog amiga« sunce je već bilo
počelo da pada ka planinama
na zapadu.

Kol Ferguson je bio naočit
muškarac; bližio se tridesetj
godini života. Ispod gustih i izvi-
jenih obrva gledale su oštre,
smeđe oči. Trouglasto lice bilo
je glatko izbrijano. Odevao se
na svoj način: prugaste panta-
lone, svetao džemper, bunda od
jagnjeće kože, čizme meksičke
izrade i na glavi »stetson« sa
orlovim perom iza trake.

Kolt je nosio napred, ispod
kopče na opasaču, a sa strane
su mu visila dva noža.

Mali revolver »vajtnjevil«
držao je skriven u rukavu desne
ruke.

Vezao je konja za gredu i
ušao u salun.

U »Suludom amigu« bilo je
zadimljeno i bučno.

Valjda zato niko i nije obratio
pažnju na došljaka koji se probi-
jao ka šanku.

Ferguson zastade kod šanka i
prodornim pogledom osmotri
barmena.

— Viski — rekao je muklo.

Nik Adler klimnu glavom i
pruži ruku prema polici s bo-
cama.

— Nisam poručio bučkuriš,
već viski — zaustavi ga hladni
strančev glas.

Barmen ga očeša besnim po-
gledom.

— Ovde se toči samo dobar
viski, stranče — reče.

— Možda.

— Dakle...

Daćete mi od onog koji držite
ispod šanka.

Povišeni glas privuče pažnju nekoliko gostiju; zagledaše se u nepoznatog.

Barmen ljutito otrese glavom i okrenu se. Ali, nije stigao daleko.

Ferguson munjevito ispruži ruku i zgrabi ga za vrat. Povukao ga je sebi i počeo da steže...

— Pusti me — jedva je protestovao Nik.

Ferguson ga naglo udgurnu.

Čopavi barmen posrnu i lupi leđima u police, sa kojih pade nekoliko boca. Odozdo je posmatrao stranca sa mržnjom.

— Tražio sam dobar viski — podseti ga razbojnik.

— U ovom salunu za vas više nema viskija — odlučno reče Nik.

Barmen nije bio kukavica. Istina, izbegavao je neprilike kad god je to bilo moguće. Ali, čim bi stvari prešle preko izvesne granice, postajao je odlučan i nije odstupao od svojih stavova.

Sada se našao u neprijatnoj situaciji zahvaljujući čudnom strancu.

Na Fergusonovom licu pokazao se iznenađenje.

— Slušaj, mister, brojaću do tri, a onda ću ti izbušiti tu debelu kožu ako me ne uslužiš! — prosiktao je.

Počeo je odmah da broji.

— U redu — pristade Nik. — Dobićete što tražite. — Sagnuo se, a kada se uspravio u rukama je držao dvocevku. Uperio ju je na Fergusona, koji je najednom pretrnuo.

— Gubite se odavde! — viknuo je Nik.

Kol Ferguson se osvrnu po salunu. Suočio se sa hladnim po-

gledima i ozbiljnim licima. Bez sumnje, svi su podržavali barmenov postupak i bili su na njegovoj strani.

— Kajaćeš se zbog ovoga — prosiktao je, pogledavši u odlučno barmenovo lice. — Jednog dana...

Zatim se okrenuo i pošao ka vratima. Stigavši do vrata, još jednom je osmotrio ljude u salunu, kao da ih želi upozoriti da neće zaboraviti njihov hladni doček, i izašao.

Nakon pola časa ljudi u salunu su gotovo zaboravili na njega.

Gradane je, zapravo, zaokupirao jedan drugi problem. Problem koji će zajedno sa mrazom zaogrnuti njihov grad. Svi su, naime, bili svesni da će predstojeća noć biti noć velikih iskušenja.

Dakako, najviše za gradskog šerifa i njegove pomoćnike.

Dugo godina na Zapadu je zakon postojao samo na papiru. Razbojnička banda je bez većeg rizika mogla ući u grad i opljačkati banku, trgovinu ili poštansku stanicu. Razbojnici su čak terorizovali čitave gradove, pucali u svakog ko im se našao na putu, palili kuće, silovali... Vladao je zakon jačega.

No, vremenom je i na Zapad stigla civilizacija, gradovi su rasli, vozovi su smanjili rastojanje između njih, otkrivena su bogata nalazišta rude što je, dabome, privuklo pažnju biznismena sa Istoka. Vlada je stoga odlučila da stane na kraj bezakonju pa je poslala na Zapad

desetak neustrašivih sudija, i podigla više vojnih utvrđenja u blizini gradova.

Prevozne kompanije, kao »Vels-Fargo«, imale su svoje detektive, koji su pratili Transporte i brinuli se o bezbednosti putnika.

Protiv bandita se mogao boriti i svaki građanin koji je imao dovoljno novca da iznajmi privatnog detektiva iz agencije Alana Pinkertona.

Prvo je ukroćen Dodž Siti, zatim Vičita, Arkansaz Siti, pa Haćinson, Denver i ostali. Čvrsta ruka zakona počela je da zavodi red u doskora divljim gradovima i sve se brže sužavao prostor na kome su razbojnici pljačkali i ubijali bez rizika.

Pošto su proterani iz Oklahome, Dejv Klejton i njegovi razbojnici su neko vreme operisali na teritoriji Nebraske, da bi potom došli u okolinu La Džante.

— Time, ti ćeš sa još dvojicom odjahati u grad — reče Klejton, sedeći u sedlu.

Imao je četrdeset godina, nisko čelo i guste smeđe obrve. Na sebi je imao platneno odelo, kratki kaput sa debelom postavom i šesir uskog oboda.

Ruke je držao ispružene iznad vatre koja je pucketala.

Svi članovi bande bili su okupljeni oko vatre. Suton je postavljao sve neprozirni.

Tim Dastin je bio visok momak, skladno građen, dugokos. U bandi Dejva Klejtona važio je za najlukavijeg i Klejton je uvažavao njegovo mišljenje. Ostali su morali izvršavati Klejtonova naređenja bez pogovora. Nije ih pitao da li se slažu sa njegovim odlukama.

Tim Dastin je, posle Klejtona, bio najbrži revolveraš u bandi. Možda je zato uživao izvesne povlastice kod šefa.

Zadovoljavao se mestom drugog čoveka u bandi.

— Ko ide sa mnom, gazda? — upitao je. — Da sam izaberem, ili...

— Uzmi momke na koje se možeš osloniti — reče mu Klejton. — Od tog izbora zavisiće i ishod akcije.

— U redu Dejve — Dastin je klimnuo glavom, a onda viknuo: — Bišop i Majk neka se spreme!

Bišop, tridesetogodišnjak četvrtastog lica, i Majk, jedini član bande koji je nosio dva revolvera, ustadoše i krenuše ka svojim konjima.

Noć je padala polako na La Džantu. Drvene kuće nestajale su u tami, a retki prolaznici ličili su na aveti.

A onda je buknuo požar u južnom delu grada. Gorele su tri kuće na kraju ulice!

Vrisak neke žene preseče noć. Zatim vika, panična gužva, krici...

Sa kofama punim vode, ljudi su grabili ka mestu požara.

Iz jedne od kuća koje su gorele istrča čovek u plamenu. Oboriše ga na zemlju i prekriše čebadima. Kada su ga kasnije odmotali zapljusnu ih miris sprženog mesa...

To je bio početak fatalne noći u La Džanti. Tragične, i za mnoge, kobne noći.

Kol Ferguson je otišao iz La Džante vrlo loše raspoložen. Doček u »Suludom amigu« bio

je neočekivan i pomerio ga je iz ravnoteže. Hromi barmen izbacio ga je iz saluna.

Kao psa!

Njega, revolveraša kojeg su cenili čak i Kirk i Frenk Mek Loveri. Pakao!

Osvetiće se toj ništariji. I ne samo njemu.

Citavom gradu.

Iz razmišljanja ga prenu sjaj vatre, stotinak metara ispred njega. Zaškiljio je svojim smeđim očima i primetio ljude koji su sedeli oko vatre.

— Ko su ti ljudi? — pitao se, približavajući se vatri. — Zašto ne odu u grad, već sede napolju po ovoj zimi?...

Ruku je približio koltu, spreman da ga izvuče ako to bude potrebno.

— Stoj! — začu se povik iz mraka.

Ferguson je gledao u ljude koji su sedeli oko vatre. Bili su mu okrenuti leđima i činilo se da ih on ni najmanje ne zanima.

— Ko si i kuda jašeš? — začu se pitanje.

Bezuspešno je pokušavao da razazna lik stražara koji ga je zaustavio. Shvatio je samo da se stražar nalazi desno od njega, u mraku.

— Zar je to važno? — uzvratio je pitanjem da bi dobio u vremenu.

— Jeste, stranče! Ako si predstavnik zakona, s tobom je svršeno!

— Kako to?

— Tako. Cev moje puške je uperena u tebe!

Ljudi pored vatre i dalje su mirno sedeli.

— Nisam ja šerif — reče Ferguson.

— Kako da ti verujem? — začu se novo pitanje.

— A zašto bih te ja morao ubeđivati u to? — odvrati Ferguson.

— Zato što su karte u mojim rukama!

— A ono su tvoji prijatelji? — upita Ferguson pokazujući rukom na ljude pored vatre.

Znao je da stražar njega dobro vidi, jer do njega je dopirala svetlost vatre.

— Ovde ja postavljam pitanja! — opomenuo ga je glas iz tame. — Nisi me još ubeđio da nisi predstavnik zakona.

— Kako... kako da dokažem da nisam?

— To je tvoj problem, amigo!

Ferguson se jedva uzdržavao da ne izvuče kolt.

— Dodji bliže pa ću te uveriti — rekao je.

— Ha! Moraš smisliti nešto drugo!

Izgledalo je da se stražar zabavlja.

A ljudi oko vatre nikako se nisu okretali.

— Zovem se Kol Ferguson — procedio je gnevno. — Dolazim iz pokrajine Kočiz!

— Tišina.

— Daleko si od svojih? — konačno se javio stražar.

— Da, bio sam u gradu...

— Šta si radio tamo?

— To je moja stvar.

— Zašto si napustio grad, ovako kasno?

Ferguson je jedva uspevao da se savlada. Mišići na licu su mu nervozno poigravali, a prsti grčevito stezali dršku kolta. Iako je bilo prilično hladno, čelo mu je bilo orošeno znojem.

— Ne sviđa mi se vazduh u La Džanti — prosiktao je.

– U redu, Fergusone! Možeš sjahati i približiti se vatri! – odobrio je konačno stražar.

Duboko uzdahnuvši, Ferguson sjaha i pride vatri.

– Sedi – reče mu jedan od ljudi.

Imao je nisko čelo i gustu kosu.

– Ko je ovde gazda?

– Ja – reče isti čovek.

Ferguson ga osmotri.

– Kako se zovete?

– Dejv Klejton.

– Čuo sam za vas – reče Ferguson.

– To je dobro – iskezi se voda razbojnika. – I ja sam čuo za neke od Fergusonovih. . .

– Mislio sam da ste brojniji – rekao je Ferguson, posmatrajući trojicu članova bande koji su sedeli pored Klejtona.

Klejton mu pokaza glavom na dvojicu stražara koji su dolazili iz različitih pravaca.

– Plus trojica u gradu. – objasnio je. – I jedan u zatvoru.

– Devetorica, dakle?

– Desetorica – ispravi ga voda bande.

– Nisam računao onog u zatvoru.

– Računaj i njega. Ubrzo će biti slobodan.

– Provalićete u zatvor?

– Aha.

– Taj u zatvoru – reče Ferguson prihvatajući šolju sa kafom, koju mu pruži jedan od razbojnika. – Važno je da ga oslobodite?

– Važno je – procedi Klejton.

– Kako je dospeo tamo?

– To je duga priča. I još nije vreme da čuješ.

– Kakav je šerif?

– Vešt, ali to mu neće mnogo pomoći.

– Ima li pomoćnike?

– Dvojicu. Neiskusnih i nedoraslih mojim ljudima.

– Hm... hm, a zašto je toliko važan taj u zatvoru?

Ipak, to što nameravate je rizik...

– Njega ću osloboditi i po cenu da izgubim polovinu svojih ljudi.

– Zašto?

– Zato što mi je brat.

*

U momentu kada je buknuo požar, u La Džantu je ujahao visoki konjanik. Jahao je ždrepcu koji je odmah upadao u oči.

Bio je iscrpljen od dugog jahanja. Već nedelju dana je bio u sedlu. Prešao je vraški dug put. Imao je pred sobom određeni cilj.

La Džantu.

Sada je bio na cilju. I nije mu bilo žao zbog napora tokom proteklih dana. Nadao se jedino da je stigao na vreme. Bio je daleko na severu kada je stigao poziv iz La Džante. Telegram.

Slejk Gudvin je poslednjih nekoliko meseci uglavnom pijančio, nemilice trošeći novac. U poslednje vreme je malo radio. Zato su mu džepovi bili gotovo prazni. Imao je još tri – četiri dolara.

Prokleta mala suma za ikakav početak!

Ali, Slejk Gudvin nije očajavao. On to nije činio ni ranije, kada je bilo više razloga nego sada.

Posao ga je čekao u La Džanti. Revolveraški. Neprija-

tan i prijav, ali to njega nije zabrinjavalo. Više se nije mogao setiti kada je poslednji put osetio grižu savesti.

Bio je usamljenik. Prezirao je slabije od sebe. Jače, kojih je bilo mnogo manje, mrzeo je. Često se družio sa čašom i, nešto rede, sa ženama. Ali, žene je brzo ostavljao. I lepe i ružne, i dobre i zle.

Sebe je davolski cenio.

I novac kada ga nije imao.

Jedino biće prema kojem je imao koliko – toliko obzira bio je Džilo, njegov konj. Pre više godina kupio ga je od jednog meksičkog rančera. Od tada se nisu razdvajali.

Slejk nije imao prijatelja. Imao je samo jednog rodaka, a taj...

Šerif Sol Dankan bio je mračan kao i noć koja ga je okruživala. U zatvoru je imao opasnog lupeža. Što je najgore, lupež je bio brat izloglašenog razbojnika, koji se sa svojom bandom nalazio u blizini grada. To je bila priča...

Šerif je imao duboki ožiljak na levom obrazu.

Zbog toga se retko smejao. Gotovo nikada. I zbog toga su ga izbegavali u La Džanti, i žene i muškarci.

Bio je dobar predstavnik zakona i znao je kako se postupa sa banditima. Retko je dozvoljavao da mir u gradu bude poremećen. Ipak, građanima La Džante nije bilo drago kada bi se Dankan pojavio na nekoj privatnoj svečanosti.

Sol Dankan je nosio zvezdu od svoje devetnaeste godine. Bio

je tada pomoćnik čuvara zakona u Ebilejnu. Sa trideset godina došao je u La Džantu, u to vreme grad bez zakona, koji je trebalo ukrotiti. Dankan je to i učinio. Ali, zaradio je tom prilikom taj ružni ožiljak. Za koji dan će biti sedam godina otako nosi značku predstavnika zakona u La Džanti.

U gradu je imao mnogo poznanika, ali nijednog od njih nije mogao nazvati pravim prijateljem.

Bio je zadovoljan platom i nikom nije hteo da se nameće. Zakon je štitio zbog toga što mu je to bio posao, što je za to dobijao platu, besplatan stan i hranu.

Davno u mladosti, kada je počinjao, bio je dovoljno pametan i promišljen da izabere pravu stranu. Ostalo ga nije zanimalo. Posao šerifa shvatao je kao i svaki drugi posao. Umesto da kroti divlje konje i goni stoku, obračunavao se sa razbojnicima.

Već čitav čas stajao je naslonjen na stub trema zgrade prekoputa njegove kancelarije i zurio u mrak. Instinkt mu je govorio da će ostatak noći biti davolski vruć. Topliji od vatre podmetnute pre pola sata.

Pogled mu kliznu u pravcu zatvora. Unutra se nalazio njegov pomoćnik Stiv Slejter, dvadesetogodišnji sedlarov sin.

Rekao mu je da dobro zaključa vrata i budno motri sa dvocevkom u rukama. I da nikom ne otvara, osim njemu.

Ali, Dankan nije gajio lažne nade. Znao je da Slejter i te kako ima iskustva u ovakvim

stvarima, i da poznaje hrpu tri-kova.

Drugi pomoćnik, Alamo Krok-
et, bio je slobodan. U ponoć će
zameniti Slejtera na straži.

Krok-
et je bio godinu dana sta-
riji od Slejtera. I to je bila jedina
razlika između njih dvojice. Bili
su to čvrsti momci, spremni da
prihvate i rizik koji donosi
značka pomoćnika šerifa.

No, nedostajalo im je is-
kustvo. Izuzev nekoliko tuča sa
pripitim kaubojima i pucanja u
prazne konzerve pasulja na
strelištu, nisu imali šansi da se
naročito iskažu. Stoga i nisu bili
naročito vešti sa oružjem.

Ipak, Sol Dankan nije mogao
naći bolje momke, a nije hteo da
zatraži pomoć od oblasnog še-
rifa. A možda je ne bi dobio i da
je tražio.

Najduže za dve sedmice, su-
dija Džeferson, iz Dodž Sitija,
trebalo je da doputuje u grad.
Posle suđenja, zatvorenika će
sprovesti u Amariljo.

I tu je trebalo da se završi nje-
gov posao.

Iznenada, desetak metara od
njega, u pravcu njegove kancela-
rije, kao iz snega uspravljena,
iskrsnu ljudska prilika.

Sol Dankan napreže oči, da bi
bolje video. Čovek je stajao kao
ukopan i osluškivao.

Dankan spusti ruku na dršku
kolta. Ledeni dodir čelika ga
umiri.

Nepoznati koraknu nekoliko
puta.

Nebesa!

Prikradao se zatvoru.

Više nije bilo sumnje da je taj
čovek član Klejtonove bande.
Nameravao je, verovatno, da os-
lobodi zatvorenika.

Dankan je grozničavo razmiš-
ljao. Onda mu sinu... \

Gde su ostali članovi bande?

U tom trenutku oseti tvrd do-
dir u predelu leđa. I skameni se.

– Najmanji pokret i bićeš
hladniji od snega na kojem sto-
jiš! – začu pretnju.

Ostao je miran. Shvatio je da
su ga razbojnici nadmudrili.

– Šta sada? – upitao je naiz-
gled mirnim glasom.

– Prvo baci opasač na sneg.

Dankan otkopča opasač i pu-
sti ga da sklizne na zemlju. Za-
tim je čekao dalja naređenja.

Umesto siktavog glasa nepoz-
natog razbojnika, začu se zviž-
duk.

Pravilno je procenio da je to
ugovoreni znak za ostale razboj-
nike.

Iz senke se pojavi čovek koji
je pre nekoliko trenutaka prilaz-
io kancelariji.

Čuli su se koraci i sa strane...

– Sve je u redu, Time? –
upita razbojnik koji je dolazio
od kancelarije.

– Jeste, Bišope, ali tiho –
upozori ga razbojnik iza Dan-
kanovih leđa.

Pride i treći razbojnik. Čutke
je zurio u šerifa, kao da je želeo
da vidi strah u njegovim očima.
Međutim, i da je bio dan, želja
mu se ne bi ispunila. Dankan je
bio iskusan i čvrst i potiskivao
je svoje emocije.

– Ispalo je suviše lako –
komentarisao je Bišop.

– Možda – javio se Tim Da-
stin. – A možda i nije moglo
drukčije...

– Da krenemo – predloži
Bišop.

– Ići ćemo. Samo da prvo ob-
jasnimo šerifu pravila igre.

— Zašto me ne ubijete? — upitao je Dankan. Hteo je da dobije u vremenu. — To vam se kasnije može osvetiti.

— Zaveži! — obrecnu se Dastin na njega. — Potreban si nam, amigo.

— Potreban, zašto?

— Treba da nam služiš kao propusnica. Znamo da su iza vrata tvoji pomoćnici, sa prstima na obaračima sačmarica.

— Ali, oni će shvatiti da nešto nije u redu — nije odustajao Dankan. Rekao sam im da ću biti odsutan bar dva sata...

— To je naša briga. Tvoje je da pokušaš i kažeš im da otvore. Ostalo je naš posao.

— Ubijete ih? — upita Dankan, ne želeći da ispravlja njihovu pretpostavku da su oba pomoćnika u zatvoru.

— Pozvaćemo ih na piće, amigo. I tebe sa njima — nasmeja se Dastin. — Kreni sada!

— Kuda?

Treći razbojnik koji je do tada nije rekao ni reči, izgubi živce i udari šerifa preko usta. Udarac nije bio previše jak, ali je šerif shvatio da je bilo dosta blefiranja.

Stisnuvši vilice, pode prema kancelariji. Niz bradu mu se sli-vao tanak mlaz krvi.

*

— Vi ste izazvali požar? — upita šerif muklim glasom dok je koračao ka svom uredu.

— Pogađaj, ali ne glasno, jer ćeš dobiti preko usta — munu ga laktom Dastin.

— Dalje su nastavili ćutke. Stigli su do ulaza i zastali. Svi su se

povukli iza šerifa i držali ga na nišanu.

— Ti si na potezu, amigo — prosikta Dastin. — I budi oprezan! Svaki pokušaj da nas odaš stajace te glave, jasno?

Šerif klimnu glavom. Situacija je, zaista, bila bezizlazna. Morao je poslušati.

— Počni — naredi mu Dastin.

— Hej, Krokete! — povika čuvar zakona. — Šerif Dankan ovde! Otvori!

Muk.

Dankanu je srce ubrzano kucalo. Pozvao je pomoćnika koji je bio slobodan, i spavao. Želeo je da na taj način upozori Slejtera. Sada je sve zavisilo od njega, od njegove domišljatosti.

Šerif se nadao.

Uzalud!

Sa druge strane vrata začu se odgovor:

— U redu je, Sole, otvaram!

Čulo se kako Slejter otključava bravu i uklanja sigurnosni lanac... Šerifu je zastao dah. Na potiljku je osećao dah jednog od razbojnika.

Vrata se odškrinuše i na dvoratu se ukaza glava mladog pomoćnika.

Video je Sola Dankana ispred sebe i još više otvorio vrata. Tek tada je primetio siluete razbojnika. Ali, bilo je kasno...

Dastin svom snagom odgurnu šerifa, on polete pravo na iznenađenog i zaprepasćenog Slejtera. Obojica su posrnuti u unutrašnjost prostorije. Razbojnici priskočiše i upadoše u kancelariju. Lica su im krasili satanski osmesi...

— Baci tu pušku, naredi Dastin pomoćniku.

– Ali, kako?... Pa ti si me pozvao? – Slejter je prekorno pijlio u šerifa.

– Baci pušku, prokletstvo! – prodera se Majk, treći razbojnik.

– Poslušaj ga, do đavola, ako ne želiš da umreš! – obrecnu se Dankan na Slejtera, plašeći se da razbojnici ne otvore vatru.

Slejter najzad posluša. Međutim, lice mu je i dalje imalo izraz neverice. Bio je sasvim zbunjen.

– Tako – bio je zadovoljan Dastin. – Sada ključ od ćelije!

– Tamo je – šerif pokaza rukom na klin o koji su bili obešeni ključevi.

– Bišope, izvuci Flina iz ćelije – obrati se Dastin svom čoveku.

Ovaj klimnu glavom, ode do zida, uze ključeve i udalji se ka hodniku sa ćelijama. Vratio se dva minuta kasnije, sa čovekom koji je neverovatno ličio na Dejva Klejtona...

– Zdravo, Fline – pozdravi ga Dastin. – Nadam se da si dobro.

– Niste baš žurili – reče Flin nezadovoljnim glasom. – Ostavili ste me da tri dana jedem splačine u ovom ćumezu.

– Nemaš razloga da budeš nezadovoljan – reče Dastin. – I budi srećan što si Dejvov brat, inače se ne bismo trudili.

Flin zgrabi opasač, koji je visio u jednom uglu kancelarije, i opasa ga. Rukom je pogladio dršku kolta i odmah se osetio bolje. Zatim je lagano uperio cev kolta u šerifa.

– Vreme je da izmirimo račune! – rekao je preteći. – Treba samo da povučem okidač i ljudi

više neće morati da gledaju taj tvoj ružni ožiljak...

Šerifovo lice je bilo kao od kamena isklesano.

– Treba da požurimo, Fline – primeti Dastin. – Upucaj ga i kidamo.

– Čemu žurba? Držimo ih u šahu, a građani su bedne kukavice.

– Možda je i tako, ali Dejv je rekao da se ne zadržavamo. Posle ćemo doći u grad svi i...

– Samo još nekoliko trenutaka, Time – tražio je Flin. – Hoću da vidim ovo pseto kako cvili i moli za milost. Verujem da se već pokajao što je bio toliko glup da me uhapsi.

Varao se Flin Klejton.

– Kaješ li se, prokletniče?! – zaurla Klejton.

Sol Dankan je gledao kroz njega.

Flin Klejton povuče okidač.

U maloj prostoriji pucanj odjeknu kao udar groma. Sol Dankan se zanesse. Pao je na pod, bez glasa. Desnu stranu lica obli mu krv...

Slejter kriknu. Obuzeo ga je samrtni strah. Panično je poskocio i jurnuo ka vratima. Kada je već stigao do vrata, sustigoše ga tri metka. Pucali su Dastin, Bišon i Flin Klejton. Jedino Majk nije opalio.

– Bežimo sada! – grmnu Dastin, i razbojnici pohriše ka vratima.

*

Te noći, hladne i stravične noći, strah se uvukao u kosti građanima La Džante. Bar pola grada čulo je pucnjavu u šerifovoj kancelariji. Noć je bila tiha i

morali su čuti. Ali, niko se nije usudio da zaviri u šerifov ured.

Šon Falkom nije bio uplašen. Daleko od toga. Legendarni revolveraš u crnom odelu ignorisao je opasnost, prezirao smrt. Hici su ga trgli iz sna.

Koraćao je sad sredinom ulice. Njegovo crno odelo stapalo se sa tamom.

Bio je prokletu loše raspoložen. Probudili su ga iz sna.

Nije voleo ni da zabada nos u tuđe poslove, ali pucnjava je izazvala u njemu znatizeljju. Nešto ga je vuklo u hladnu noć. Nešto ga je teralo da proverišta se dešava napolju.

Osim toga, više mu se nije spavalo. Noć je počela požarom, koji ga je vratio u detinjstvo, u Morkroft, grad za koji su ga vezivale najbolnije uspomene.

I onda, kada je najzad zaspao, neočekivana pucnjava!

Kada je stigao otprilike na pola puta između saluna i šerifove kancelarije, zastao je i izvukao tabakeru iz džepa. Odabrao je jednu cigaretu i pripalio je, rizikujući da ga neko ustrelji iz mraka, jer mu je plamen šibice osvetlio lice ispod nisko navučenog šešira i crvenu maramu oko vrata.

Onda je nastavio prema kancelariji. Sve vreme je pažljivo osluškivao, spreman da se baci u stranu ako zatreba. No, činilo se da na ulici nema žive duše.

Kada je zakoračio na verandu šerifove kancelarije, teške čizme prouzrokovale buku. Odgurnuo je vrata, ali se ona samo malo otvoriše; naletela su na nešto.

Nekako se uvukao unutra, i zastao iznenađen prizorom koji je ugledao.

Na podu kancelarije ležala su dva nepomična tela.

Ispustio je cigaretu na pod i zgnječio je čizmom. Zatim se sagnuo i osmotrio leš šerifovog pomoćnika. Bio je mrtav. Prišao je drugom telu. Ni šerif nije davao znake života.

Falkom se uspravi. Pode napolje kad ga zaustavi stenjanje. Okrenuo se u pravcu odakle je došao zvuk, Ugledao je čuvara zakona Sola Dankana kako se polako uspravlja.

— Vaskršli ste, šerife!

Potrajalo je dok šerif nije odgovorio,

— Ko ste vi? Da li ste vi pucali u mene?...

— Da sam ja pucao ne biste se nikada probudili.

— Ah... da, sad se sećam. Bili su to Klejtonovi banditi.

— Klejtonovi?

— Da, razbojnici Dejva Klejtona. Ali, to se vas ne tiče. Uostalom, ko ste vi? Da i vi ne pripadate njegovoj bandi?

— Već sam vam rekao.

— Niste mi rekli ko ste — bio je nepoverljiv Dankan, koji je sada sedeo na podu, pridržavajući glavu rukama.

Izgubio je dosta krvi i vrtelo mu se u glavi.

— Stranac — reče Falkom.

— Šta radite ovde?

— Prolazio sam... i čuo pucnjavu. Mislio sam da će možda nekom biti potrebna pomoć.

— Čime se bavite?

— Potreban vam je lekar — zaključio mirno Falkom. — Imali ste đavolsku sreću, metak vam je samo očešao slepoočnicu. No,

to nije sasvim bezazleno. Nego, ko su ti Klejtonovi?

— Ološ! Ubice i pljačkaši Uhapsio sam jednog od njih, a onda...

— A onda su ostali došli po njega i napali vas dvojicu — dovrši revolveraš iz Morkrofta. — Mogli ste biti oprezniji, šerife. — Bio je mlad...

Mislio je na pomoćnika.

Zatim izađe iz kancelarije.

Njegove poslednje reči pogodile su šerifa. Dozvolio je da ga banditi iznenade, i bio im je čak saučesnik u oslobađanju zatvorenika. I pogibiji pomoćnika Slejtera.

Izašavši iz kancelarije, čovek iz Vajominga se uputi ka ordinaciji doktora Ralfa Debeka. Tokom dana primetio je natpis na jednoj od kuća.

Morao je dugo lupati drškom svog kolta u drvena vrata dok mu najzad samozvani lekar nije otvorio. Preko pidžame imao je frotirski ogrtač. Dugi nos skraćivale su mu naočari sa debelim staklima.

— Ko... koga tražite, mister? — promućao je.

— Vas, ako ovaj natpis nije greškom postavljen na vašu kuću.

— Neš... nešto se desilo?

— Jednom čoveku potrebna je vaša pomoć — odseče Šon.

— Šta... — šta da radim?

— Nastavite da spavate — procedi Falkom i okrenu se, želeći da se udalji.

— Čekajte, stranče! — doseti se Debek. — Ko je ranjen?

— Čuvar zakona. U kancelariji je i pokušava da razbistri glavu.

Debek nije sasvim shvatio. Ipak, desetak minuta kasnije trčao je ka šerifovoj kancelariji.

Salun »Suludi amigo« bio je još otvoren. Ali, unutra je bilo jedva pet—šest gostiju, uglavnom stranaca.

I Džo Martin, debeli trgovac.

Nik Alder je brisao čaše.

Šon pride šanku i poruči viski.

— Šta se to desilo? — upita barmen, gurnuvši čašu, koja se zaustavi nadomak revolveraševih prstiju. — Kakva je to pucnjava?

— Klejtonovi razbojници su vežbali gađanje — reče čovek iz Vajominga.

— Klejtonovi razbojници! Hej, pa jedan od njih je u zatvoru!

— Bio je.

— Šta hoćete da kažete?

— Ništa, samo to da su razbojници iznenadili čuvara zakona.

Razgovor privuče debelog trgovca.

— Ko ste vi, mister? — upitao je prilazeći.

— Da li sam uhapšen? — uzvratiti Šon pitanjem.

— Ne... — trgovac je bio zbunjeno.

Tome je verovatno doprinela i poprilična količina alkohola u njegovoj krvi.

— Onda prestanite da me saslušavate! — odbrusi revolveraš.

Nastala je neprijatna tišina. Nakon izvesnog vremena barmen prikupi hrabrosti pa upita:

— Kakav je ishod?

Pomoćnik je mrtav, a šerif lakše ranjen. Zatvorenik je pobegao.

— Prokletstvo! — uzviknuše u jedan mah vlasnik saluna i trgovac.

Čovek iz Vajominga im okrenu leđa. Zagledao se u neku tačku na suprotnom zidu. Nije mario za radoznale poglede prisutnih.

Vrata se tada otvoriše i u salun uđe šerif. Sol Dankan u pratnji Ralfa Debeka, koji je trčkarao za njim i govorio mu da treba da mu očisti ranu i previje ga.

Čuvar zakona se nije obazirao na njega.

Sol Dankan je izgledao zastrašujuće. Jedna strana lica bila mu je umrljana krvlju, a drugu je »krasio«¹ duboki ožiljak, koji je sada bio tamne boje. Obrve su mu bile nakostrešene, pogled preteći. Zaustavio ga je na Šonu i rukom stegao dršku kolta.

— Uhapšeni ste, stranče! — obratio se visokom revolverašu. Šon ga je ignorisao.

Šerif izvuče kolt i ponovi, ovoga puta glasnije.

— Uhapšeni ste!

Falkom se okrenu i odmeri ga.

— Za šta me optužujete, šerife?

— Saučesništvo u ubistvu predstavnika zakona. Moguće je da pripadate bandi Dejva Klejtona.

— Dokazi?

— Jedan je u kancelariji, a drugi je rana na mojoj glavi.

— Vi ste ludi.

— Šta?!...

— To nije dovoljno, šerife — revolveraš ostade miran. Osim toga, ja sam bio u svojoj sobi za vreme pucnjave. Vlasnik saluna to može potvrditi.

— Možda niste neposredno učestvovali u obračunu...

napadu, ali siguran sam da pripadate toj bandi — bio je uporan Dankan.

— Na osnovu čega?

— Došli ste da proverite kako se završio okršaj. Zar to nije dovoljno?

— Nije.

Šon ga je oštro gledao.

— Mislim da grešite, šerife — javi se barmen. — On meni ne liči na razbojnika. Revolveraš možda jeste, ali razbojnik...

— Tako i ja mislim — složio se trgovac.

— Niko vas nije pitao za mišljenje! — prodera se šerif. Ipak, vratio je kolt u futrolu. — Poznato mi je tvoje lice odnekud — gledao je pronicljivo Šona. — Možda sa neke poternice? Prelistaću ih čim se vratim u kancelariju.

— Samo gubite vreme, šerife — odseče Šon. — Bolje će biti da organizujete poteru...

— Poteru! U ovo doba?

— Zašto da ne? Sa nekoliko baklji može se otkriti trag kopita u snegu.

— Recite mi još samo ko će od ovih kukavica poći sa mnom u poteru — reče šerif raširivši ruke.

— To je vaša stvar, šerife — odvrati mu Šon. — Trebalo je da okačite zvezdu u nekom drugom gradu.

A onda se udalji stepenicama koje su vodile na sprat.

Kuća je bila na kraju ulice, odmah na ulazu u grad. Trošna i napuštena daščara sa porazbijanim oknima, dotrajalim krovom i rasklimatanim vratima. Ispod poda bila su legla pacova.

Sada se u jednoj od mračnih i prašnjavih prostorija nalazio čovek. Mišićavo telo skrivala je otrcana bunda. Nogavice debelih pantalona bile su uvučene u duboke čizme. Ispod bunde virile su dve futrole sa koltovima. Futrole su na dnu bile rasparrane, tako da se moglo pucati kroz njih. Oči su mu bile boje dima. U uglu tankih i beskrvnih usana imao je cigaretu. Čvrsta, četvrtasta vilica dominirala je licem.

Bio je to Slejk Gudvin, okoreli revolveraš.

Novac za viski zarađivao je svojim koltovima.

Stajao je u uglu sobe, ne mičući se. Žućkasta svetlost iz fenjera sablasno je otkrivala njegovu figuru.

Imao je osmeh šakala. Izvanredno se uklapao u mračni i beživotni ambijent »kuće duhova«.

Verovatno je zato čovek koji ga je pozvao u La Džantu odabrao tu kuću za mesto sastanka. Ujahao je u grad umotan tminom.

Nije izlazio iz kuće ni onda kada je začuo pucnjavu iz pravca šerifove kancelarije. Nije gubio strpljenje mada je nalogodavac kasnio.

Konačno se začuše koraci, a potom se pojavi i čovek. Glava i gornji deo tela bili su mu skriveni vrećom za žito. Kroz uske proreze blistale su oči. Glas ispod platna vreće bio je mukao i prigušen.

— Ti si, Slejk?

— Da, rođače, ali zašto si maskiran?

— Ne gubimo vreme. Treba da se dogovorimo o poslu...

— Nećeš mi stisnuti ruku?

— Imaš li novca? — upita maskirani, ne obazirući se na Slejkove reči.

— Suv sam.

— U redu, drži ovo — pruži mu svežanj novčanica. — Tu ima dve hiljade dolara. Ostatak, tri hiljadarke, po obavljenom poslu! — Slejk gurnu novac u džep i reče:

— Gde ću se smestiti?

— Prespavaj gde hoćeš, ali ujutro moraš jahati.

— Kuda?

— Tragom bande Dejva Klejtona. Kada ih sustigneš, gledaj da ubiješ oba brata i što više članova bande. Naravno, ako se upustiš u otvoreni okršaj s njima, nećeš uspeti. Skidaj ih iz zasede, jednog po jednog. Prvo braću Klejton, a onda ostale.

— Mnogo tražiš od mene — primeti Slejk. To je opasno.

— Mnogo i dajem. A da je bezopasno, pozvao bih nekog manje poznatog od tebe, koji traži manje.

Slejk Gudvin je ćutao i razmišljao. Čuo je dosta o bandi Dejva Klejtona. Znao je da mu nijedan od članova bande nije dorastao. Ipak, posao će biti težak...

Međutim, nije bio u situaciji da bira, jer trebalo mu je novca...

— U redu — pristao je.

— Dakle, dogovoreno — zaključujući maskirani i brzo se udalji iz prostorije.

Čim se udaljio desetak jardi od kuće, skinuo je vreću sa glave. Lice mu je bilo izduženo u lukav osmeh, a na grudima mu se presijavao neki metalni predmet.

Alamo Kroketa, drugi pomoćnik šerifa Sola Dankana, bio je zadovoljan. Kada je pozvao Slejka Gudvina u grad, nije računao da će u igru uskočiti i Klejtonova banda. Slejk je u stvari, trebalo da ubije šerifa Sola Dankana. Potom bi on ustrelio ubicu, prilikom isplate ostatka nagrade, a to bi mu, verovao je, pošlo za rukom, jer revolveraš ne bi ništa slutio. Pričala bi mu slava o »hvatanja« šerifovog ubice, i građani bi ga sigurno izabrali za novog šerifa. Tako bi postao vlast u La Džanti. Njegovim uspehom bila bi oduševljena i Megi Stivens i pristala bi da se uda za njega.

Međutim, pojavila se banda Dejva Klejtona i mladi pomoćnik šerifa došao je na novu ideju. Flin Klejton je, za vreme njegove smene, pokušao da ga kupi, spomenuo je dvesta hiljada dolara koje je Dejv Klejton nosio u bisagama na sedlu!

Od tada je neprestano mislio na tih dvesta hiljada dolara. Znao je da zatvorenik pokušava da ga izigra i zato nije pristao da ga oslobodi i inscenira bekstvo. Ali, poverovao je u priču o novcu.

Kada su banditi iznenadili šerifa i provalili u zatvor, Kroketa nije spavao, kako je mislio Sol Dankan. Bio je u blizini zatvora i posmatrao sve što se zbilo. Tako je bio očevidac oslobađanja Flina Klejtona iz zatvora.

Nije se umešao.

Verovao je da Sol Dankan više nije među živima i prisetio se Flinove priče...

Doneo je novu odluku. Poslaće Slejka za razbojnicima i nalo-

žiti mu da ih što više pobije. Prvo braću Klejton, jer oni su najopasniji. Potom ostale. Verovatno će pri tom i sam izgubiti život. Sa još nekoliko čvrstih i odlučnih momaka on će onda krenuti u poteru. Zapravo, sleđiće Slejkov trag, i na kraju obračuna, kada voda razbojnika, a verovatno i sam Slejk, budu mrtvi, uskoćiće u igru... Obračunaće se sa ostatkom bande i dokopati se plena koji poseduju razbojnici. Učiniće to krišom od ostalih članova potere. Potom će pokupiti leševe i vratiti se u grad. Biće to veličanstven prizor i svi ostali će gledati u njega sa divljenjem... Niko, naravno, neće ni slutiti da je on prigrabio plen razbojnika i postao bogat. A lepa Megi mu više neće prebacivati da je samo mali pomoćnik čuvara zakona.

Ralf Debek, gradski nadzornik, rekao mu je jednom prilikom, kada je bio pijan, da ima rodaka revolveraša, Slejka Gudvina.

Kada se istreznio, Debek se više nije sećao o čemu je brbljao, ali Kroketa je dobro upamtio njegove reči. Zato je bio siguran da će Gudvin doći u La Džantu kada ga pozove; jer misliće da ga je pozvao rođak...

Zato je Kroketa za vreme razgovora sa Slejkom Gudvinom navukao vreću preko glave. Na taj način držaće revolveraša u neizvesnosti.

A novac koji je dao revolverašu?

Pre nekih šest meseci Sol Dankan je iz La Džante prote-
rao nekog varalicu na kartama,

naredivši mu da se više ne vraća u grad.

Kroket je neupadljivo izjahao za kockarom, obišao ga u luku, i sačekao u zasedi desetak milja od grada. Dva hica iz »vinčesterke« i kockar je bio mrtav. U njegovim džepovima Kroket je pronašao nešto više od dve hiljade dolara.

Lešinari su se pobrinuli da telo žrtve nikada ne bude identifikovano.

Zanet sopstvenim mislima i planovima, Kroket nije ni primetio da se već nalazi blizu šerifove kancelarije.

Bio je više nego iznenađen kada je, na dva koraka ispred sebe, ugledao čoveka, koji je morao biti mrtav.

Šerif Sol Dankan!

Nekoliko trenutaka Kroket je mislio da vidi avet ispred sebe. Ali, glas koji je začuo uverio ga je da je sve stvarnost i da pred njim ne stoji duh već čovek, živ čovek.

— Zdravo, Krokete — , pozdravi ga šerif. — Kuda se to vrzmaš?

— Ja... obilazio sam grad — lupi Kroket prvo što mu pade na pamet. — Čuo sam pucnjavu i...

— Da — preseče ga šerif — Slejter je mrtav, a zatvorenik na slobodi.

— Ka... kada ćemo krenuti u poteru?

— Ujutro, čim svane. Budi spreman i pokušaj da pronađeš još nekog ko nije prevelika kukavica. Ubice moramo uhvatiti!

— Svakako — promrmlja Kroket. Sad mu je laknulo, jer je shvatio da šerif pojma nema o njegovim namerama. — Žao mi

je Slejtera — dodao je. — Bio je dobar.

— Da, bio je — reče šerif i ode laganim koracima prema kancelariji.

Stojeći na istom mestu, Kroket je bio prinuđen da po treći put menja plan. Odlučio je da, pošto se obračunaju sa banditima, sam ubije Sola Dankana, sleđa, a građanima da kaže kako je jedan od razbojnika u poslednjem trenutku uspeo da ispali metak u šerifova leđa. A u poteru će ići samo on i šerif. Reći će mu ujutro da nije mogao da nađe nikog ko bi pošao s njima.

Malo kasnije, dok se približavao kancelariji, zadovoljno se cerio. Mislio je da drži sve konce u svojim rukama.

A bili su u zabludi, i on i šerif Sol Dankan. Jer, banditi Dejva Klejtona nisu bežali iz grada, nego su jahali za La Džantu...

*

Na čelu kolone jahala su braća Klejton. Iza njih Tim Dastin i čovek iz Tomstona, Kol Ferguson. Zatim ostala sedmorica bandita.

Jedanaest lupeža!

Sjahali su ispred »Suludog amiga« i zalupali na vrata. Pošto ih niko nije otvarao, provalili su unutra i sami se poslužili viskijem. Čaše nisu upotrebljavali. Jednostavno, svaki je uzeo po jednu bocu i natezao iz nje. Voda ih nije sputavao u tome. Ali, rasporedio ih je duž prozora i pored vrata, jer nije želeo nikakva iznenađenja, mada nije znao da je čuvar zakona Sol Dankan živ.

Dejv pogledom potraži svog brata i ugleda ga kako se naliva viskijem. Obuze ga gnev. Nebesa, kakvog nepromišljenog šmokljana on ima za brata!

Ruka mu polete nadole, i sa boka mu sevnu munja.

U Flintovoj šaci ostade samo grlić boce. Pogled mu se srete sa Dejvovim.

Nakon nekoliko trenutaka oborio ga je na pod. Dejv je bio jači od njega u svakom pogledu.

— U redu je, Dejve — rekao je pomirljivim glasom. — Zagrevaću se umerenije...

— Bogami nećeš, Fline! Ni kap više! Jasno?

— A ostali?

— Oni mogu. Pametniji su od tebe, tikvane!

— To nije fer s tvoje strane, Dejve. Mi smo ipak...

— Začepi do đavola!

Flin je morao progutati sve što mu je bilo na jeziku.

Pucanj se razlegao kroz tišinu noći.

Sol Dankan je istrčao iz kancelarije, i primetio prigušenu svetlost koja je prodirala kroz prozore saluna. Spazio je i mnogo konja ispred saluna.

Sve mu je odmah bilo jasno: banditi su se vratili u grad, jer su mislili da je on mrtav, a građana se nisu plašili.

Pucanj je čuo i Slejk Gudvin.

Bio se smestio na tavan kornjušnice. Nikako nije uspeo da zaspi, jer slama ga je bockala. Kajao se što nije odseo u hotelu.

Napustio je neudobno sklonište i krenuo da pronjuška okolo.

Šon Falkom je takođe čuo pucanj. Ali, nije ustao.

Ono što se dešava u gradu nije ga se ticalo. Nervirale su ga šerifove neosnovane optužbe...

Nik Alder, vlasnik saluna, spavao je u sobi preko puta Šonove. Odlučio je da side.

Izašao je iz sobe i brzo, koliko mu je dozvoljavala drvena noga, krenuo duž hodnika. Kad je zakoračio na prvi stepenik, užasn timer se. Prepoznao je bandite. Pokušao je da se vrati, nadajući se da ga nisu primetili, ali novi pucanj rasprši sve njegove nade. Izgubi tle pod nogama. Metak je pogodio njegovu drvenu nogu i skratio je za nekoliko santimetara. Sunovratio se niz stepenice.

Njegov pad razbojnici su pratili smehom.

Kol Ferguson je držao kolt u ruci.

Barmen je bio još ošamućen.

Ispred očiju mu se maglilo. Osećao je kako mu se pored desnog uva sliva mlaz krvi, iz rane na glavi.

Prstima je napipao svoju drvenu nogu i pokušao da je namesti, jer bila je iskočila iz ležišta. To mu je uspeo tek nakon nekoliko pokušaja. Napregnuo je mišice.

Uspeo je da se uspravi i stane na zdravu nogu. Posmatrao je Fergusona sa mržnjom.

Teškom mukom uspeo je da napravi nekoliko koraka.

Fergusonov prst na obaraču se ponovo zgrči. Satanski osmeh čoveka iz Tomstona propratio je prasak iz cevi.

Metak opet pogodi barmenovu drvenu nogu, i on se nade po drugi put na podu. Odozdo, sa ispruženim rukama piljio je u Fergusona, koji mu je iz te per-

spektive izgledao ogroman i opak.

Iskeženih lica banditi su pratili šta se dešava.

Shvatili su da scena kojoj prisustvuju predstavlja izmirivanje starih računa. A imali su i priliku da se osvedoče kako puca novi član bande. Zato se nisu mešali...

Umešao se neko drugi. Tačnije, ušao je u salun i pogledom osmotrio prisutne. No, i to je bilo dovoljno.

Svi su se okrenuli prema došljaku, koji se ušetao u salun tiho, poput smrti. A tako je i izgledao. Oči boje dima. U ustima cigareta. Na bedrima dve rasparrane futrole i dva kolta. Odeća – izandala i otrcana.

Slejk Gudvin!

– Dobro veče, gospodo – rekao je bez ikakvog izraza na licu. – Ako nemate ništa protiv, popio bih viski.

Razbojnici su spustili ruke na drške koltova. Sa nepoverenjem su ga odmeravali.

– Ko si ti? – upita Dejv Klejnton.

– Slejk Gudvin.

Tajac.

– Šta tražiš ovde?

– Viski.

– A šta ako više nema viskija?

– Ništa... uzeću bocu koju držiš u ruci i poslužiću se.

Dejv Klejnton je brzo razmišljao.

– Misliš da ćeš to moći? – upitao je da bi dobio u vremenu.

– Dosad sam uvek mogao.

– Vremena se menjaju, burazeru – ubaci Tim Dastin. – Ti i ne slutiš s kim govoriš... – S kim?

– To je Dejv Klejnton – predstavi Dastin vodu bande i primeti kako se Slejkovo lice trže. – Ono je njegov brat Flin, a ja sam Tim Dastin. Ostali...

– Ostali me ne zanimaju – prekide ga Gudvin. – Osim možda, ovaj sa perom, što oponaša Vinetua – pogledao je Ferguson.

– Mogao bi i ti malo da oponašaš mrtvaca, a? – odbrusi Ferguson.

– Uostalom, zovem se Kol Ferguson – nastavio je nakon pauze, i lako se naklonio.

Mislio je da će to ostaviti utisak na došljaka.

Prevario se. Gudvin ga više nije gledao.

– Dakle, hoću li dobiti viski?

– Posluži se – ponudi ga voda razbojnika. – Ali, šta nameravaš posle toga? Da nisi rendžer ili nešto slično?

– Nisam – Gudvin se uputi ka šanku. – Ali, moguće je da ću uskočiti u igru – dodao je dvosmisleno.

Banditi nisu shvatili. Bar ne onako kako je trebalo.

Gudvin dohvati jednu bocu i otpi nekoliko gutljaja.

U međuvremenu barmen se pridigao. Kol Ferguson se munjevito okrenu ka njemu, potežući kolt.

Zaustavio ga je Gudvinov glas:

– Da niste vi u nekoj vezi sa onim što se dešava napolju?

Pitanje je bilo upućeno Dejvu Klejtonu.

– O čemu govoriš?

– O šerifu i naoružanim ljudima koje prikuplja po gradu...

– Šta to pričaš, do đavola? Šerif je mrtav!

— Onda je to bila avet — zaključí Gudvin. — U svakom slučaju, primetio sam siluete ljudi dok sam dolazio ovamo. I čuo sam kako neko oslovljava izvesnog Sola Dankana sa »šerife«.

Razbojници se zgledaše.

*

Sol Dankan je probudio dvadesetak građana. Objasnio im je:

— U salunu je Klejtonova banda. Potrebni su dobrovoljci spremni da mi pomognu da se obračunam sa tim razbojnicima. Ko se plaši, neka oduстане. Ne želim kasnije nikakve prigovore.

Gradani su se nevoljno premeštali s noge na nogu. Zatim se počese razilaziti. Prvo oklevajući, polako, a onda sve žurnije...

Ostali su samo Ralf Debek i trgovac Džo Martin. I pomoćnik Alamo Kroketa.

Dankan nije dozvolio da mu se na licu vidi koliko je razočaran. Odsutnim pogledom zurio je u pravcu saluna. Trže ga Debekov glas:

— Šta možemo učiniti nas četvorica, Sole? Svaki će imati protiv sebe bar dva protivnika. Valjalo bi smisliti nešto pametnije...

— Imaš li neku ideju, Ralfe? — upita šerif.

— Nemam. Uostalom, ti si šerif, ti treba da kažeš šta da radimo.

— Onda ne brbljaj!

— Dakle, šta ćemo? — javi se trgovac.

— Ti i Ralf idite svojim kućama — odluči čuvar zakona iznenada.

— Šta?! — Debek iskolači oči.

— Zar ćete vas dvojica sami na tu bandu?

— Nećemo, poći ću samo ja — ledenim glasom zaključí Sol Dankan. — Krokete, i ti možeš na spavanje. Ne želim da završiš kao Slejter.

— Ali, šerife — pokuša Kroketa da protestuje.

— To je naređenje — podvignu šerif.

Malo kasnije ostao je sam. Uputio se prema salunu.

*

Šon Falkom je ležao nepomično. Samo je užareni vrh njegove cigarete svedočio da je budan.

Iznenadio se kada je začuo kucanje na vratima. Izvukao je kolt iz futrole i uperio ga u vrata.

Kucanje se ponovi. Ovog puta bilo je jače, nestrpljivije.

— Ko to može biti? — pitao se Falkom. — Da je napadač ne bi se najavljivao. A opet...

U gradu nije imao prijatelja koji bi pozeleo da s njim razgovara u to doba noći.

— Napred — javio se. — Vrata nisu zaključana.

Vrata se polako odškrinuše.

— Možete spustiti kolt, Falkome — začuo se melodičan ženski glas. — Želim samo da razgovaramo.

— Ko ste vi? — upitao je Falkom iznenađeno.

— Megi Stivens, kćerka Džoa Stivensa.

— Ne poznajem nijednog Džoa Stivensa.

— On je... moj otac je ortak Džoa Martina. Drže najveću trgovinu u gradu.

— U redu, udite — pozva je Falkom, i upali lampu na stolu.

Devojka je mogla imati najviše dvadeset godina. Usko lice uokvirivala je crvenkasta kosa.

Bila je raj za oči svakog muškarca. Ni Šon Falkom nije ostao ravnodušan, ali nekako je uspeo da odlepi pogled od njenog tela.

— Nisam očekivao posetu — rekao je.

— Htela sam da zatražim vašu pomoć.

— Mi se ne poznajemo.

— Ne menja stvar. Uostalom, ja sam već čula dosta o vama, a vi ste upravo čuli moje ime. To se može nazvati početkom jednog poznanstva.

— Ko vam je rekao da se zovem Šon Falkom?

— Primetila sam vas danas i odmah sam vas prepoznala, jer u novinama se često može videti vaša fotografija.

— Kako ste ušli u salun? Dole je neka gužva...

— Uvukla sam se unutra ranije, i popela se gore. Pritajila sam se u jednoj sobi na kraju hodnika.

— Šta ste radili tamo dosad?

— Prikupljala sam hrabrost da pokucam na vaša vrata.

— Zašto?

— Želim da mi pomognete. Zapravo, ne meni, već nekom drugom — glas joj je malo zadrhtao.

— Nisam znao da su priče koje kruže o meni toliko dobre, da me predstavljaju kao dobročinitelja.

— U novinama piše da ste vi najopasniji revolveraš na Zapadu. Potežete bez razmišljanja

koltove i sejete smrt širom ove zemlje...

— I to je vama dobro?

— Pa... ne baš. Ali, ja sam vas danas dobro osmotrila, i zaključila sam da ste vi izuzetan čovek.

Gracioznim pokretom zabcila je kosu na leđa.

— U kom smislu izuzetan?

— Ne ličite na beskrupuloznog ubicu i revolveraša.

— Nego?

— Hm... meni uopšte ne izgledate strašni. U izvesnom smislu vi mi se dopadate...

Falkom se namršti i pripali cigaretu. Razmišljao je kako da se otrese te mlade brbljivice, koja je usred noći došla u njegovu sobu i priča koješta.

Ipak, nešto ga je u njenoj pojavi privlačilo. Megi Stivens mu se svidela.

I to mnogo više nego što je hteo da prizna. Pretpostavljao je da devojka želi da ga uvuče u nešto.

— Dakle, predite na stvar — rekao joj je, pokušavajući da uhvati njen pogled, koji je klizio okolo.

— Dole u salunu je banda Dejva Klejtona — obavesti ga devojka.

— Da, i šta s tim?

— Ti banditi nameravaju da tiranišu grad. Mislili su da je šerif Sol Dankan mrtav i da u gradu neće naići na otpor. Građani su, po njihovom mišljenju, bedne kukavice... —

— I, jesu li u pravu?

— Jesu što se tiče građana. Ali, Dankan neće ostati skrštenih ruku.

– Nećete valjda zatražiti od mene da mu pomognem u obračunu sa njima?

– Baš zbog toga sam ovde – priznade devojka. – Želim da vas zamolim da sidete dole i nađete se šerifu pri ruci.

– Zar vam šerif nešto znači?

– On ne, ali njegov pomoćnik Alamo Krokot mi... On mi je drag, i ne želim da izgubi život dole u salunu.

– Zašto mislite da će izgubiti život? Možda se on neće pojaviti dole za vreme obračuna?

– Isključeno – devojka odmahnu glavom. – On želi da se dokaže, i zato će, ne razmišljajući, uleteti u okršaj.

– Da se dokaže?

– Da, želi da me uveri da za mene ne postoji sposobniji čovek od njega. Ni hrabriji.

– Zar nije?

– Ne znam. Ali, još je mlad i ne treba da umre.

– A ja? Treba li ja da umrem?

– Vi... Vama oni ne mogu ništa. Vi ste revolveraš, i...

– Ja sam revolveraš, i moj život je beznačajan u odnosu na život jednog Alama Kroketa. To ste hteli reći, zar ne?

Zbunila se.

– Ja... nisam tako mislila.

Falkom je gledao mimo nje.

– Zna li vaš otac gde se sada nalazite?

– Ne, on misli da sam kod Erike, moje prijateljice. Erikini roditelji su otputovali kod rođaka, na Istok, na nekoliko dana, pa me je ona zamolila da budem sa njom dok se ne vrate.

– Hm, mislim da sve to što se dešava ne bi trebalo da zanima jednu damu – rekao je revolveraš.

– I nije mi jasno kako ste došli na pomisao da bih se na osnovu nekoliko vaših reči želeo uvaliti u sve to. Šta se mene tiču ti banditi, prilike u gradu, čuvar zakona, i ostali? Sve dok mene niko ne dira, gledaću svoj posao. U ovaj grad sam došao da se malo odmorim.

Bila je razočarana ovakvim odgovorom.

– Znači li to da ostajete u sobi?

– Šta vi, u stvari, hoćete od mene? Da odem dole i izložim mecima svoju kožu?

– Vi ste me razočarali, Falkome – prekornim glasom primeti devojka. – Mislila sam da ste drugačiji. Ali, vi niste ništa bolji od ostalih. Sad mislim da ste još bezobzirniji nego što piše u novinama.

Šonu nije bilo lako. Devojka je budila u njemu osećanja kakva do tad nije poznavao. Ipak, nije želeo da popusti.

Ona se uputi ka vratima.

– Kuda ćete?

– Ako se vi ne usudujete, ja ću sići dole i pomoći...

Falkom joj brzo priskoči i čvrsto je uhvati za ruke.

– Nikuda vi nećete, mis – rekao je odlučno. – Sve dok se razbojnici ne udalje iz saluna, ostaćete ovde. Budite razumni. Šerif i taj njegov pomoćnik imaju ionako previše briga... Zamislite kako bi na njih delovala vaša pojava u salunu prepunom razbojnika! Samo biste im smetali.

– Pustite me, do vraga! Vi nemate pravo da me tako držite! Vi... Ja ću vas prijaviti!

Grunuše joj suze.

Son nije znao šta da čini. Bilo mu je žao devojke, a, opet, nije bio željan barutnog dima, borbe.

Devojka je, pokušavajući da se otrgne iz njegovih ruku, zabacila glavu unazad.

Neočekivano se podigla na prste i prislonila lice uz njegovo. Usne im se spojiše...

Kada se Son najzad snašao, bilo je kasno. Njen vreli dah i očaravajuća blizina njenog tela, koje se pripijalo uz njegovo, učinili su svoje.

Osećao je njene nabrekle dojke na svojim grudima.

— U redu je — rekao je. — Razgovaraćemo, Megi.

Devojka obori glavu. Odjednom kao da se zastidela. Nije joj bilo jasno kako je sebi dozvolila takvu slobodu.

Spustila se na stolicu. Sedela je ćutke i zatvorenih očiju. Ti trenuci činili su joj se dugi kao večnost. Osećala je kako joj srce ubrzano lupa. U ušima joj je zvonilo. Trajalo je to prilično dugo.

Konačno je smogla hrabrosti i snage da podigne glavu i otvori oči.

Čovek iz Vajominga bio je nestao. Nije ga više bilo u sobi.

Bila je sama...

Šerif Sol Dankan se nije prikradio salunu, već je išao središnom ulice, pravo prema glavnom ulazu u salun.

Uspravan, gord i opasan, sa ožiljkom na levom obrazu koji je ledio njegovo lice.

Šta je u tim trenucima, fatalnim za sudbine više ljudi, mislio Sol Dankan?

To niko nije znao.

U salunu su bili lopuže i ubice, a on je bio čuvar zakona u gradu. Dosad je sa svim razbojnicima izlazio na kraj. Stekao je i ugled nesalomivog predstavnika zakona. Taj ugled trebalo je opravdati, inače će se ubrzo u gradu okupiti banditi i lopovi svih kategorija.

Zato je Sol Dankan krenuo u salun.

Nije mislio o tome šta će biti s njim.

Svoj posao šerifa obavljao je krajnje profesionalno.

Pomoć nije mogao očekivati nigde.

Gradani su bili nevični oružju i stresnim situacijama. Osim toga, imali su porodice...

Sol Dankan je imao samo svoj život.

A njega je stavio u službu zakona. I stoga ga nije smeo previše ceniti.

Pred razbojnicima nikako nije smeo ustuknuti.

Ušao je u salun ledeno miran, sa rukom na dršci kolta.

Unutra, u salunu, za stolovima i duž šanka, čekali su banditi. Lica su im bila iskežena.

Njih jedanaest!

Malo po strani stajao je revolveraš Slejk Gudvin, i korak od njega — barmen.

Šerifov dolazak u salun zapravo je bio neviđena ludost. Potpisao je sebi smrtnu presudu.

Tako su mislili banditi.

Zastao je odmah kod vrata i zakoračio u stranu kako bi mu zid bio iza leđa.

Od ovog trenutka pa nadalje, sve što će učiniti predstavnik zakona, predstavljao je čisto mehaničke radnje, refleksne reak-

cije vođene instinktom nagonom.

Oči su sevale.

Začuo se povik i svi su povukli koltove. I šerif i razbojnici.

Dok je podizao svoj kolt, šerif je odskočio u stranu.

Na drugoj strani, banditi su stajali nepomični, sigurni u ishod obračuna.

Kako su se samo grdno prevarili Dejv Klejton i njegovi banditi! Nisu uzeli u obzir revolveraša Slejka Gudvina. Niti usamljenika iz Morkrofta, koji je od jednom iskrnuo na stepeništu, i odozgo počeo da puca. Njegovi ubistveni »pismejkeri«
bljuvali su vatru na zaprepašćene razbojнике.

U »Suludom smigu«
bilo je gore i bučnije nego u paklu.

Slejk Gudvin je trošio municiju nemilice. Pružila mu se izvanredna šansa da izvrši zadatak koji mu je naložio maskirani gazda. To što se borio na šerifovoj strani, bilo je čist slučaj. Čuvar zakona pružio mu je dragocenu pomoć...

Prvi je umro Dejv Klejton. Pogodio ga je metak Sola Dankana.

Zatim je Tim Dastin, drugi čovek u bandi, pogodio šerifa u desno rame.

Slejk Gudvin je pogodio njega.

Onda je umro i Flin Klejton. Njega je ustrelio usamljenik iz Morkrofta.

Bišop je bio sledeći. Smrtonosno olovo došlo je iz kolta koji je držao Sol Dankan.

U istom trenutku Falkom je ranio još dvojicu bandita, i oni su ispustili oružje. Ostali su pobacali koltove i podigli ruke vi-

soko iznad ramena. Nalazili su se u trouglu koji su činili Sol Dankan, Gudvin i Falkom, i bili izloženi unakrsnoj vatri. Bila je to bedna perspektiva za čoveka koji je želeo da živi!

Cim su se preživeli banditi predali, šerif i Šon Falkom su obustavili vatru. Ali, ne i Slejk Gudvin!

Bio je zastao samo za trenutak, a onda je nastavio da puca u nenaoružane ljude, nemoćne da se brane...

Hladnokrvno je ustrelio dvojicu razbojnika pre nego što je Falkom shvatio šta se dešava.

Kada je Gudvin uperio cev u trećeg razbojnika, reagovao je usamljenik iz Morkrofta. Munjevito, onako kako samo on može, brzinom koja je od njega stvorila legendu!

Odjeknuo je pucanj i metak izbi kolt iz ruke Slejka Gudvina. Bio je to majstorski hitac.

Vatromet je završen, amigo – objasni mu Falkom silazeći niz stepenište. – Oni jesu razbojnici, ali to nikako ne znači da ih treba ubijati kad su se predali.

– Ko si ti, da mi držiš propovedi?! – upita Gudvin.

– Nisi se ni ti meni predstavio, burazeru – primeti Falkom. – Umesto što pričaš, bolje pogledaj kako stoji stvar sa šerifovom ranom. Ja ću za to vreme držati na oku razbojнике.

– Nisam ja nikakav prokleti doktor, da razgledam nečiju ranu – Gudvin se nije makao s mesta. – Uostalom, što me se tiče šerif i sve ovo?

– Zašto si onda... pucao?

– Branio sam svoju kožu.

– Tvoja koža, koliko sam video, i nije bila u pitanju.

– Otkuda sam to mogao znati? Slučajno sam se zatekao u salunu kada je upao šerif i otvorio vatru na ove tipove. Shvatio sam da će i mene smatrati svojim protivnikom ako ostanem pasivan posmatrač, i stao sam na njegovu stranu. No, to nipošto ne znači da nameram celog života biti njegov pomoćnik.

– Mnogo slučajnosti, mister – hladno primeti Šon. – Da nisi malopre slučajno pucao u te momke i pored tog što su se predali?

– Slušajte, stranče – rasteže Gudvin – nisam raspoložen za brbljanje. A ti, ako ti je toliko stalo da pričaš, nađi nekog drugog i gnjavi ga.

– Hej, vas dvojica – umeša se šerif. – Kako bi bilo da mi pomognete da ove tipove strpam u zatvor?

Napunio je kolt i uperio ga na preživele razbojнике. Među njima je bio i čovek iz Tomstona, Kol Ferguson. On nije učestvovao u obračunu. U prvom trenutku je mislio da će Dejv Klejton i ostali lako izaći nakraj sa jednim protivnikom, pa je želeo da uživa u okršaju kao posmatrač. Kasnije, kada je shvatio da šerif nije sam, i da se stvari razvijaju drugačije nego što je mislio, zaključio je da će biti bolje da ostane po strani. Tako je živ dočekao kraj obračuna.

Od ostale četvorice razbojnika, dvojica su bili lakše ranjeni. Famosni strelac iz Vajominga samo im je prostrelio zglobove.

U tom trenutku se na ulazu pojavi Alamo Kroket, a za njim udoše Ralf Debek i Džo Martin.

Prvo su se zagledali u leševe na podu, a onda, iznenađeno osmotriše šerifa, Falkoma i Slejka Gudvina.

Ralf Debek se vidno trgao kada je prepoznao svog rodaka. Gudvin je bio manje iznenađen. Pošto je mislio da je upravo izvršio posao zbog kojeg ga je Debek pozvao u La Džantu, razvukao je lice u osmeh i unjkavo rekao:

– Zdravo, rodače, drago mi je da te vidim!

Debek je stajao kao paralizan. Ljudi su ih sa zanimanjem gledali.

– Slejk – progovorio je Debek. – Do đavola, otkud ti u ovom gradu?

– Slučajno – osmehnuo se zagonetno revolveraš, koji je verovao da Debek glumi iznenađenje. – Pa, kako si, rodače?

Dok je Gudvin stavljao novu cigaretu u ugao usana, Debek je odmahivao glavom. Sve mu je bilo tako čudno, nejasno...

Koliko je znao Gudvina, on se nipošto nije mogao naći u gradu tek tako, i još učestvovati u pucnjavi! Ne, Gudvin takve stvari ne radi slučajno. Ali, kakav interes ima u svemu tome?

– Vi ste Alamo Kroket, šerifov pomoćnik? – progovori Falkom.

– Da.

– Gde ste bili dosad?

– Napolju. Zašto pitate?

– Niste znali za bandu i obračun, ili ste?...

– Znao sam, ali šerif mi nije dozvolio da ga pratim.

– Onda se nisam morao truditi – zaključio čovek sa crvenom maramom.

Niko ga nije razumeo. Uostalom, ko je od tih ljudi i mogao znati da se on umešao u obračun zbog mlade devojke crvenkaste kose i krupnih očiju?

U međuvremenu je Gudvin, koji je bio krenuo ka Debeku, da bi se pozdravio sa njim, zastao kao da je naleteo na nevidljivi zid.

Nebesa, taj glas! Pažljivo je osluškivao reči šerifovog pomoćnika. Njegov glas mu je odnekud bio poznat. Pripadao je... njegovom maskiranom nalogodavcu. Bio je siguran u to. Iznenaden, buljio je u mladog šerifovog pomoćnika. Zar je taj... taj žutokljunac njegov tajanstveni šef?

Debek, koji je primetio promenu u Slejkovom ponašanju, zurio je čas u svog rođaka, čas u Kroketa, koji se počeo meškolljiti, sluteći da ga je revolveraš prepoznao.

– Što si se ukipio? – obrecnu se šerif na njega. – Vodi ih u zatvor – pokazao je na razbojнике, koji su ćutke stajali.

– Da, odmah – pokrenu se Kroketa. Ispod oka je još jednom odmerio Gudvina, a onda je upeorio pušku u razbojнике.

– Idemo! – naložio je.

U salunu ostadoše samo Slejk Gudvin, Falkom, Ralf Debek i barmen.

Šerif i Džo Martin pomogli su Kroketu da sprovede bandite u zatvor.

Debek i Gudvin izmenjaše nekoliko rečenica, ali Falkom

se umeša u razgovor, upozoravajući Debeka da treba previti ranjene bandite i šerifa. Ovaj ćutke klimnu glavom i brzo izađe iz saluna.

Popivši jedan viski Falkom ode u svoju sobu.

Gudvin ostade u salunu, posmatrajući kako neki od građana koje je pozvao barmen iznose leševe.

Na istoku se radalo sunce...

Grad je oživeo. Po ulicama su kolale različite priče.

La Džanta je znala istinu.

Visoki čovek, modrih očiju, sa plamenocrvenom maramom oko vrata, u crnom kožnom odelu, bio je Šon Falkom.

Najprokletiji čovek na Divljem zapadu!

Revolveraš ogrnut legendom i barutnim dimom iz cevi dva kolta.

Građani su čuli i za Slejka Gudvina. Čak i za Kola Fergusona, koji je bio u zatvoru sa ostatkom zloglasne Klejtonove bande.

Slutili su da zlu još nije došao kraj. Mnogo je stranaca u gradu koji predstavljaju poznata imena. Poznata u ovoj zemlji koltova, u jednom surovom vremenu, gde vladaju surovi običaji i ćudne navike. Vremenu iz kog se izrodio zakon jaćega, onoga koji spretnije rukuje koltom.

Bila je to gorka i tragićna istina vremena u ovom delu sveta.

Ljudi su zazirali od Šona Falkoma i Slejka Gudvina.

Gudvin je bio zbunjen, iako nije dozvoljavao da mu se to

vidi na licu. Mislio je da ga je Debek pozvao u grad. Potom se uverio da to nije bio Debek. Zvao ga je mladi šerifov pomoćnik. Kakvog interesa on ima u svemu ovome? I uopšte, otkud je došao na ideju da iznajmi baš njegove koltove? Slutio je da se iza svega tog krije nešto đavolski prljavo.

Zatim, otkud Šon Falkom u gradu? Zašto se umešao u obračun, ako nema udela u svemu tome?

Gudvin nije bio glup. Znao je da ispravno prosuđuje i donosi zaključke. Da je tako, dokazuje i to što je uhvatio zao pogled Alama Kroketa upućen šerifu. Bio je to samo delić sekunde, ali Gudvin je uočio zloslutni blesak. Iz tog je izvukao zaključak: mladić ne voli svog gazdu. Zašto?

Odlučio je da bude oprezan.

Bilo je podne. Nebo se smrklo, počele su da padaju ledene kapi, a odmah potom i sneg. Uz to je duvao jak vetar sa zapada.

Ulice su opustele za tili čas.

Loše vreme koje ne obećava ništa dobro.

Šerif Sol Dankan nije razmišljao o vremenu, iako se bio zagledao u snegom pokrivenne vrhove kuća, prekoputa svoje kancelarije.

Bio je zabrinut. Pitao se u šta se to pretvorio njegov grad.

Poprište krvavih obračuna!

Tu su i dva čuvena revolveraša: Šon Falkom i Slejk Gudvin. Reputacija koju je uživao Slejk Gudvin bila mu je poznata. No, nije mu bilo jasno ko ga je pozvao u grad. Kome je bio potre-

ban zloglasni brzoruki revolveraš?

I zašto se okomio na Klejtonovu bandu?

Za Falkoma je verovao da se umešao slučajno, jer on nije iznajmljivao svoje koltove.

Sol Dankan odmahnu glavom.

Bio je umoran, rana na ramenu ga je pekla i jedva se držao na nogama. Odlučio je da malo prilegne i odmori se. Pre nego što se spustio na krevet rekao je Kroketu da čuva zatvorenike.

— Hvala vam, Šone — rekla je kratko Megi Stivens kad se Falkom vratio u svoju sobu nakon obračuna.

Posle toga je brzo izašla iz sobe, i neopaženo, iskoristivši nastalu gužvu, iskrala se iz saluna, kroz sporedni izlaz.

Falkom se ispružio preko kreveta. Lik mlade devojkice nikako da mu izbledi ispred očiju. Nije mu dala vremena da joj objasni kako mladić zbog kojeg ga je poslala dole nije bio u pravoj opasnosti.

Da li ga je devojkica zamolila za pomoć samo iz straha za život tog mladića? U momentu kada joj je rekao da je dole, u salunu, sve u redu, i da njenom mladiću ne fali ni dlaka s glave, Šon je očekivao olakšanje na njenom licu, uzdah... A ništa od tog nije video ni čuo. Kratke reči zahvalnosti koje mu je uputila zvučale su nekako zabrinuto. Stekao je utisak da devojkicu muči nešto.

Šerif Sol Dankan je spavao dubokim snom u svojoj kancelariji.

Ralf Debek je stajao pored šanka u salunu i zurio u vrata. Očekivao je da na njima ugleda svog rodaka, s kojim je namera-
vao da popriča, ali on se nikako nije pojavljivao.

Šerifov pomoćnik Alamo Kroket bio je u kancelariji. Oči su mu šetale od hodnika sa ćelijama do šerifovog ležaja. U fioci stola za kojim je sedeo bilo je pravo bogatstvo. Dvesta hiljada dolara! Novac koji je šerif zaplenio od bande.

Novac mu nije dao mira.

Ali, stvari se nisu odvijale onako kako ih je on zamislio. Trebalo je smisliti nešto novo. Gudvin će ubrzo doći po ostat-
atak novca koji mu je obećao. Obavio je svoj posao. U salunu je shvatio i ko je njegov tajanstveni nalogodavac. Možda će, uz novac, tražiti i objašnjenje. A on nije nameravao da mu da ni novac ni objašnjenje. Slejk Gudvin je, čim je obavio posao, postao suvišan u igri. Mora umreti. I ne samo on. Treba da umru i ostali: šerif, preostali članovi bande...

Izenada, šerif se promešk-
ljio i uspravio trljajući oči. Po-
lako se pridigao i opasao kolt.

Kroketa ga je ćutke gledao.

— Zar ste se već naspavali, šerife? — upitao je nakon izvesnog vremena.

— Sanjao sam ružan san —
namršti se šerif. — Idem da prošetam malo. Ti pripazi — dodao je i izašao iz kancelarije.

To je bio trenutak koji je mladi pomoćnik čekao.

Ostao je u kancelariji sam, i bilo je vreme da počne sprovo-
diti u delo svoj plan.

Verovao je da Slejk Gudvin motri na kancelariju čekajući šerifa da krene u obilazak grada. Dakle, revolveraš može svakog trenutka banuti u kance-
lariju da bi izmirio račune sa njim.

Kroketa brzo ustade i zaključa vrata. Tako će Gudvin morati da se najavi pre nego što uđe u kancelariju. A kada Gudvin pokuca na vrata, on će otići do ćelija i osloboditi zatvorenike. Reći će im da je odlučio da promeni stranu, i da želi da pođe sa njima, jer mu je dosta bedne plate i naređenja Sola Dankana. Zbog škripca u vremenu, razbojnici neće previše razmišljati. Pokušaće da iskoriste šansu. Dopustiće im da se naoružaju, i objasniti im da ih konji čekaju vezani za prečku, dve kuće dalje. Razbojnici će jurnuti prema vratima, i naleteti na Slejka Gudvina. Doći će do pucnjave, u kojoj mora poginuti Slejk Gudvin, a i nekoliko bandita jer revolveraš će braniti svoju kožu.

On će iz kancelarije smaknuti šerifa Sola Dankana, koga će privući pucnjava, a potom će ustreliti preživеле razboj-
nike...

Na vratima se začu kucanje.

Zažarenih očiju, pomoćnik požuri ka ćelijama. Tamo ga razbojnici dočekaše mrzovoljnih lica.

— Slušajte... — Kroketa im ispriča svoju priču i otključa ćelije.

Zapanjeno su ga posmatrali, a on ih opomenu da treba da požure i naoružaju se.

Kada su se pribrali od prvog šoka, banditi se pokrenuše. Minut kasnije svi su bili naoružani. Ne obraćajući pažnju na ono što je brbljao njihov spasilac, pohrlili su ka vratima, na kojima je neko uporno kucao, ne sluteći šta se unutra desilo.

Kol Ferguson žustrim pokretima otključa vrata i izlete napolje. Za njim pođoše i ostali razbojnici, njih četvorica.

Ferguson zamalo nije naleteo na Slejka Gudvina, koji je i ovoga puta imao cigaretu u uglu usana.

Razbojnici su bili u prednosti jer su držali oružje u rukama.

Čim su prepoznali Gudvina, Ferguson i dvojica drugih razbojnika koji su mogli videti revolveraša, podigoše koltove.

Svako drugi bi na Slejkovom mestu ostao skamenjen bar na nekoliko trenutaka.

Ali, Gudvin je odmah reagovao voden instinktom. Ne vadeći cigaretu iz usana, brzo je ispružio ruke i snažno odgurnuo čoveka iz Tomstona, koji je posrnuo, i naleteo na svoje kompanjone.

Tih nekoliko sekundi, vreme dok ga razbojnici nisu imali na nišanu, dobro je iskoristio. Povukao se u stranu, i bacio se iza valova.

A onda je počela pucnjava.

Građani koji su se zatekli u blizini panično su potrčali, da bi se sklonili sa linije vatre.

Neprestano pucajući onamo gde se sklonio Gudvin, razbojnici se razmisle na sve strane, tražeći zaklon.

Pošto nigde u blizini nisu videli konje o kojima im je govorio šerifov pomoćnik, shvatili su da je najbolje da se uklone sa otvorenog prostora.

— Ta ništarija će mi platiti! — gundao je Ferguson trčeći ka šupi za alat, desno od kancelarije. Nije mu trebalo mnogo pameti da zaključi kako ih je šerifov pomoćnik obmanuo.

Ferguson je podsećao na Indijanca dok je brzim koracima grabio ka zaklonu. Jedan precizan hitac, koji mu je uputio Gudvin, prepolovi orlovo pero na njegovom šeširu.

Dvojica ranjenih razbojnika nisu mogli da potrče. Gudvin se okomi na njih. Imao je vremena da nanišani.

Dva metka — dva mrtva!

Slejk se zadovoljno isceri. Gleđao je tela dvojice razbojnika. Onda ga jedan metak, koji probi valov, iz kog poteče voda, podseti na Fergusona i preostalu dvojicu razbojnika.

Sada su svi bili u zaklonima.

Kroket je pucao kroz prozor šerifove kancelarije pazeći da se ne otkrije previše i da ga neko ne pogodi. Naravno, tako ni sam nije mogao precizno da nišani, ali njegova vatra je bila toliko žestoka da su dva Klejtova čoveka zaboravila na Gudvina, koji nije uludo traćio municiju. Zapucali su u pravcu kancelarije.

Sve se odvijalo velikom brzinom.

Slejku Gudvinu bivalo je sve hladnije. Ležao je u snegu i bio je mokar. Ferguson ga je svojom paljbom, držao prikovanog za tlo, i nije se smeo pomaknuti.

Grozničavo je razmišljao šta da preduzme.

Oprezno je izvirio. Istog trenutka odjeknu pucanj i zrno ga zakači po uhu. Opsovao je, besan zbog svoje nepromišljenosti, koja ga umalo nije stajala glave. Nadao se da je Ferguson napustio svoje mesto, i pobegao. Niz vrat mu je curio mlaz krvi. Potražio je levom rukom maramicu i pritisnuo je preko povrednog mesta.

Maramica je ubrzo bila natopljena krvlju. Promrzlim prstima odbacio ju je od sebe. Više uopšte nije imao želju da puca. Trudio se da izdrži još neko vreme, dok se ne pojavi šerif Sol Dankan. Znao je da je on u blizini i da će ga pucnjava privući.

Prvi put u svom životu Slejk Gudvin je očekivao spas i pomoć od strane jednog predstavnika zakona.

A Dankan je već bio tu!

Kada su odjeknuli prvi pucnji, šerif je bio na drugom kraju ulice. Ispravno je procenio da se puca u blizini kancelarije i obuzele su ga crne slutnje.

Ostavio je svog pomoćnika samog sa razbojnicima. A on je još mlad i neiskusn.

Setio se tragične smrti svog prvog pomoćnika. Plašeći se najgoreg, pohitao je ka svom uredu. No, pošto je odmakao nekoliko koraka, odlučio se za zaobilazniji, ali sigurniji put. Jer, ako su razbojnici već na slobodi, a slutio je da jesu, onda ne sme dozvoliti da ga smaknu dok se bude približavao praznom ulicom.

Zašao je u prvo dvorište i potražio. Kada se već približio svom uredu, malo je usporio i izvukao kolt.

Napredujući korak po korak, stigao je do kuće desno od svoje kancelarije. Tada je primetio Kola Fergusona.

Razbojnik nije ništa slutio, i gledao je ka mestu gde se nalazio Gudvin.

Šerif nije znao koga to vreba razbojnik Uostalom, to mu i nije bilo toliko važno. Bio mu je iza leđa, i nameravao je da iskoristi tu prednost.

Razbojnik uopšte nije pazio šta se dešava iza njegovih leđa.

Šerif je koračao polako. Baš kada je hteo da razbojnika pozove na predaju, on se okrenu.

To za trenutak zbuni predstavnika zakona, kome reči zastadoše u grlu.

Razbojnik iz Tomstona vide šansu za sebe. Brzo se okrenuo i zapucao na šerifa. Učinio je to toliko brzo da je morao promašiti.

Dankan nije imao izbora. Povukao je obarač.

Ferguson je odmah bio mrtav. Zrno mu je probilo lobanju.

Njegovu smrt primetili su dvojica preostalih razbojnika i to im oduze želju za dalju borbu. Shvatili su da je vrug odneo šalu i dali su se u bekstvo.

Iz njih je ispario gnev prema šerifovom pomoćniku, koji ih je namamio u klopku. Zaboravili su i na Slejka Gudvina. Želeli su samo da se domognu konja i da odjašu što dalje i od tog ukletog grada...

Verovatno ne bi uspeli, da je šerif pošao za njima. Ali, njemu je bilo dosta mrtvih, dosta puc-

njave... Požurio je u kancelariju da proveri šta je sa njegovim pomoćnikom i novcem zaplenjenim od razbojnika.

U kancelariji ga je čekalo veliko iznenađenje.

Kancelarija je bila pusta. Alamo Kroket više nije bio u njoj.

Začuden, Dankan pride stolu i izvuče fioku u kojoj su bile bisage sa novcem. Fioka je bila prazna!

Iza sebe začu korake, i okrenu se. Na vratima je stajao Slejk Gudvin, kome je uho i dalje krvarilo. Nekoliko trenutaka zurio je u šerifa i izvučenu fioku, a onda se začu njegov zajedljiv glas:

— No, šerife, kud se izgubio vaš mladi pomoćnik?

Dankan nije ništa odgovorio. Gledao je pored Gudvina. Oči su mu gorele...

Smrkavalo se.

Krocket je bio bogat. Sav novac pripadao je samo njemu. Megi će biti oduševljena. Diviće mu se. Tražiće od njega da se odmah venčaju. Žene se lepe za čoveka koji ima bogatstvo.

I Megi je takva. I ona želi da bude bogata, da živi u raskoši, da oblači najlepše haljine. Parajlija Alamo Kroket će joj to omogućiti.

Megi mu se svidala, bio je zaljubljen u nju do ušiju.

— I ona voli mene — bio je siguran Kroket. Sada, kada sam bogat, voleće me još više. Svi u gradu će mi se klanjati... U stvari, klanjaće mi se, ali ne u ovom gradu. Odavde moram

otići čim ubedim Megi da pođe sa mnom.

Verovao je da mu to, pomoću dvesta hiljada dolara neće biti teško.

Šerifa Dankana će ostaviti samog. Ideja da ga ubije nije mu se više svidala. Taj čovek ima nečeg sablasnog u sebi, i bolje je ne dirati ga. Smrt nije htela Sola Dankana.

Na kraju krajeva, njemu je bio važan novac, a šerif... Mora se samo čuvati njega dok se ne udalji od La Džante bar pedesetak milja.

Dankan će ga tražiti, znao je to. Prevrnuće grad da bi ga pronašao. No, neće ga pronaći, jer su za mesto gde se sakrio znali samo Megi Stivens i on.

Tu, na tavanu njene kuće, sastajali su se onda kada su želeli da budu sami, sa svojim mislima, daleko od očiju građana pa i njenih roditelja.

Kroz mali otvor na krovu, mogao je videti kuću u kojoj je stanovao Ralf Debek. Pogled na nju podseti ga na Slejka Gudvina. Taj revolveraš će biti davolski besan na njega. Želeće da naplati onih tri hiljade dolara, i neće imati od koga. Ali, ni on ne može pronaći ovo njegovo skrovište. Stranac je, ne poznaje grad. Debek će možda pokušati da mu pomogne, ali ni on se neće setiti tavana trgovčeve kuće.

Ni Megin otac, Džo Stivens, nije slutio da u potkrovlju kuće ima gosta.

Noć se već pustila, a Megi nikako da se pojavi. Kroket se brinuo. Osluškiavao je razgovor u kući, i nije čuo Megin glas. Da-

kle, nije bila kod kuće. Gde je, onda?

Prisetio se Falkoma, legendarnog revolveraša iz Vajominga, kog je Megi bila zamolila da mu pomogne. Rekla mu je to, i tada je bio prilično ljut na nju. Uvređilo ga je to što je Megi mislila da mu je potreban zaštitnik. Kasnije, kada se malo smirio, shvatio je da je Megi to učinila iz bojazni za njegov život, i to mu je godilo.

Ta divna devojka, u mrkloj noći, ušunjala se u sobu nepoznatog čoveka da bi zatražila pomoć. Za njega, Alama Kroketa. Osmehnuo se.

Prošlo je još petnaest minuta. Kroketa je neprestano izvirivao i osluškivao, ali ništa se nije čulo. Megi se nije pojavljivala.

Polako je postajao nervozan. Do vraga, kuda se izgubila?

Pola časa kasnije, odlučio je da je potraži. Posumnjao je da se nalazi na mestu gde ne bi smela biti.

Prisetio se Meginog zadivljenog pogleda, njenog izraza lica dok je govorila o Šonu Falkomu.

— Možda je ponovo u njegovoj sobi? Možda je otišla da mu zahvali?...

Sišao je niz drvene lestvice i šmugnuo u mrak. Kreno je ka salunu »Suludi amigo«. Novac je ostavio na tavanu. Verovao je da je tu najsigurniji.

Kada se Megi Stivens po drugi put pojavila u njegovoj sobi, Šon Falkom je bio zaista iznenađen. Pogled kojim ju je dočekao nije bio ni najmanje ljubazan.

Devojka se nije obazirala na njegovo stušeno lice. Bez reči objašnjenja, sela je pored njega i stala da osmatra sobu.

— Šta sada hoćete? — upita je Šon.

— Želim da vam ispričam nešto.

— Šta to?

— O čoveku kojeg... o šerifovom pomoćniku.

— Ali, ja sam vam rekao da me ne zanima...

— Znam, ali ću vam ipak ispričati.

— Zašto bih vas slušao?

— Zato što neću otići iz vaše sobe dok ne ispričam ono zbog čega sam došla.

— To je ucena.

Čutala je.

— Izbaciću vas iz sobe.

— Nećete. Vi ste džentlmen, a takvi ne izbacuju žene iz svoje sobe.

— Kada su dame u pitanju — ispravio ju je.

— Ja sam dama.

— Ali, vrlo mlada dama.

— Želim da me saslušate. I samo to je važno.

— Ali, zašto baš ja?

— Zato što sam u vašoj sobi.

— To nije odgovor?

— Moraćete se zadovoljiti njime.

— Vi ste drski.

— A vi ste vrlo ućtivi i prijatni.

— Prestanite!

— I vrlo pristojni...

— Zaboga!

— Želite li da briznem u plač?

— Ne, samo to ne!

Onda me saslušajte. U redu?

— Ništa nije u redu. Vi me uce-
njujete.

– Možete me prijaviti šerifu
– ironično je predložila i pribli-
žila svoje lice njegovom.

– Lepo izgledate – najed-
nom se oraspoložio Šon. Polju-
bio ju je u čelo.

Devojka pocrvene kao bulka.
Za trenutak je izgledalo da će
planuti i izgrditi ga. Ali, savla-
dala se i upitala:

– Da vi mene ne smatrate
svojom sestrom?

Covek iz Vajominga je za-
malo zinuo od čuda. Kakva de-
vojka?!

– Počinjem svoju priču –
obavestila ga je.

– Počnite već jednom.

Osmehnula se.

– Pre toga ću vas zamoliti za
jednu uslugu. Malu uslugu.

– Da?

– Ubuduće me nemojte lju-
biti u čelo. Ja vam nisam sestra.

– Oho! Za jednu tako mladu
devojku...

– Ako sam mlada, ne znači
da sam i nezrela... – zastala je,
tražeći pogodan izraz.

– Vi imate verenika – pri-
meti on.

– On nije moj verenik. Još
ne...

– Prošli put ste tvrdili da je-
ste.

– Nisam to tvrdila.

– Sa vama se ne vredi ra-
spravljati.

– Onda nemojte to činiti.

– U redu, predajem se – sleg-
nuo je Šon ramenima.

– Dakle, da počnem. Da li ste
čuli pucnjavu, danas posle
podne?

– Čuo sam.

– Znate li ko je pucao?

– Ne znam, Ali, rekli ste da
želite nešto da mi ispričate, a

sad uglavnom postavljate pita-
nja.

– Ovo je bilo poslednje. Priča
je tužna i iznenadićete se kada
je čujete.

– Otkuda vam ideja da sam
ja sentimentalna?

– Dankanov pomoćnik oslo-
bodio je zatvorenike i tako
prekršio zakon. Učinio je to
svesno, želeći da napravi gužvu
i prigrabi plen Klejtonove
bande. U momentu kada su ban-
diti napuštali zatvor, naišao je
Slejk Gudvin. Došlo je do puc-
njave i Gudvin je uz pomoć še-
rifa Sola Dankana, koji je kas-
nije naišao, uspeo da ustreli tro-
jicu razbojnika. Dvojica su pobe-
gli, uplašeni ishodom borbe.

– Šta je bilo sa šrifovim po-
moćnikom? Sigurno je uhapšen.

– Na žalost, nije – iznenadi
ga njen odgovor.

– Kako to? Mislio sam da že-
lite da me nagovorite da mu
pomognem da pobjegne?

– Oh, ne. On je već uspeo da
pobjegne. U stvari, nisu ni stigli
da ga uhapsu.

– Zar je ostavio novac?

– Nije. Pobegao je sa novcem.
To i jeste ono najgore.

– Šta se desilo dalje?

– Na tragu su mu. Pored še-
rifa, traži ga i onaj revolveraš
Gudvin.

– Kakvog on udela ima u
svemu?

– To ne znam, ali, po njego-
vom izrazu lica, namere mu
nisu ni najmanje čiste.

– Samo njih dvojica su izja-
hali iz grada?

– Niko nije izjahao iz grada.
Dankanov pomoćnik uopšte
nije napustio mesto. Skriva se
negde u gradu.

– Otkuda to znate?

– Krokotov konj je još u štali. Dankan je sproveo istragu i došao do neočekivanog rezultata: u gradu ne nedostaje nijedan konj.

– Možda je imao u blizini pomagače koji su ga čekali...

– Isključeno! Ja bih morala biti upoznata sa tim.

– Ne razumem. Zašto nije napustio grad nakon pljačke?

– Ja znam. Želi da povede i mene.

– Zar ste vi saučesnik u pljački?

– Nisam, ali već dugo sam slutila da će pokušati tako nešto.

– Zašto ga niste sprečili?

– Kako? Kad god sam pokušala da razgovaram s njim o tome grubo me je prekidao, govoreći da takve stvari nisu tema za ženu, i da ne treba da ga učim šta je dobro, a šta nije.

– Izgleda da to zna.

– On je budala, Šone. Ja volim nezrelog i nepromišljenog čoveka...

– Šta želite od mene?

– Želim da ga zaštitite. Oni će ga ubiti, ili šerif ili revolversaš Gudvin.

– Šerif želi samo da ga uhapsi.

– Možda. Ali, Alamo se neće predati bez borbe. Boriće se, i poginuće. To će biti kraj. Ja... ja to ne želim, on je mlad, i treba da živi...

– On je sada odmetnik, otpadnik od zakona, jer je počinio teško krivično delo.

– To mu je prvi greh, Šone.

Još nije kasno za njega. Ako bi se sada zaustavio, dobio bi samo nekoliko godina i mogao

bi početi iz početka. Ja... ja bih ga sačekala.

– To nije moja briga.

– Molim vas, Šone, pomozite mu. Pomozite meni, vi to možete.

– Kako?

– Nadite ga i uhapsite. Dajte mu na znanje kakvu je glupost počinio. Vas će saslušati, jer vas poštuje. On ceni vašu slavu, zavridi vam na njoj...

– Tražite nemoguće od mene. Prvo, sumnjam da bi se i meni predao tek tako. A drugo, i mnogo važnije, ni ja ga ne mogu pronaći ako to ne mogu šerif i ostali. Pa ja se jedva snalazim u ovom gradu.

– To nije problem – umeša se devojka. – Ja ću vam pomoći.

– Na koji način? – Odvešću vas do njega.

– Vi... vi znate gde se on nalazi!

Šon je bio zaprepašćen.

– Da, on me čeka.

Šon je pristao da pomogne devojci. Njene oči su imale neku moć nad njim; njihov sjaj magično je delovao na njega, i nije mu se mogao suprotstaviti.

Pored toga, bio je čovek sklon avanturama.

Opasnost je bila njegov znat, i svoj život je često stavljao na kocku.

Prošlost Šona Falkoma bila je ništavna, tragična i tužna. Od onog tragičnog dana u Morcroftu, njegov život je izgubio gotovo svaki smisao. Iz njega je iščezlo sve što se naziva lepim... Svoja pluća hranio je barutnim dimom, oko sebe je sejao smrt,

iza sebe ostavljao deo svoje slave, leševe. Mit o revolverašu u crnom odelu kružio je Divljim zapadom.

A on je tražio miran grad, u kojem bi se mogao nastaniti i pobeći od bedne prošlosti.

Bio je to utopistički san. To mu je bivalo sve jasnije.

U La Džanti je ponovo uleteo u nešto što ga se nije ticalo. Ovoga puta nisu njega izazivali. Igra je bila za nekoliko nijansi drugačija nego obično. Umesto prekornih i prezirnih pogleda, na kakve je ranije nailazio, naleteo je na molećiv pogled krupnih devojačkih očiju.

Nije mogao ostati ravnodušan prema toj dvadesetogodišnjoj devojci. Ta plemenitost i nevinost u njenoj pojavi lomile su njegov trvrđi oklop, budile u njemu saosećanje.

Zato je krenuo iz svoje sobe, dole u salun. Devojkę nije hteo da povede sa sobom, da je ne izloži opasnosti.

Megi mu je objasnila kako će doći do mesta gde se krije Kroketa.

Obećao joj je da će pokušati sve što bude mogao da ubedi mladića da se preda zakonu, i pošteno odsluži kaznu za svoje nedelo.

Obećao je, ali nije verovao da će uspeti.

*

Alamo Kroketa se ušunjao u salun kada je Šon izašao iz njega. Uvukao se neopaženo, kroz sporedni izlaz, i brzo se popeo gore. Sa odmorišta se osvrnuo i osmotrio goste u salunu. »Suludi amigo« bio je prepun. Ljudi su žučno raspravljali

o događajima koji su se zbili u poslednje vreme.

U salunu je primetio revolveraša Slejka Gudvina u društvu Ralfa Debeka.

Lagano koračajući uskim hodnikom, prišao je vratima sobe u kojoj je odseo Falkom. Zastao je i oslušnuo. Iznutra se ništa nije čulo, ali, po snopu svetlosti koji je prodirao kroz otvor na vratima, zaključio je da unutra ima nekoga.

Izvukao je kolt i povukao se dva koraka. Zatim je nasrnuo na vrata i ona popustiše uz tresak. Upao je u sobu i uperio revolver u priliku ispred sebe. U poslednjem trenutku je prepoznao uplašene i razrogačene oči Megi Stivens.

— Ti si, dakle, tu — rekao je prekorno.

Megi se polako pribrala. Više nije bila uplašena. Lice joj je ponovo imalo zabrinut izraz.

— Kako to ulaziš u sobu? — prebacila mu je. — Ne mogu da shvatim tvoje postupke u poslednje vreme. Ti...

— Dosta, do vraga! — prasnuo je Kroketa. — Mi smo bogati, Megi. Čekam te sa radosnim vestima, a ti sediš u sobi tog revolveraša. Šta je s tobom, a? Da se nisi zaljubila u Falkoma?

— Kako možeš tako da govoriš, Alamo? Htela sam samo da ti pomognem, a ti... Ti mi prebacuješ i donosiš pogrešne zaključke. Ovde sam samo da bih nagovorila Falkoma da ti pomogne i...

— Kako? — prekinuo ju je podrugljivo.

— On će te naći i nagovoriti te da... da... — zastala je, videvši izraz njegovog lica.

– Da se predam, je li?! I ti to zoveš pomoći! Pretpostavljam da si mu rekla i za sklonište.

– Jesam – priznala je. – Ali, sve to činim zbog naše budućnosti, Alamo, zar ne shvataš? Zaspelio te taj prokleti novac, i ne vidiš dalje od svog nosa. Tako ćeš uništiti našu budućnost.

Suze su joj navrle na oči.

Alamo Krokot se meškoltio. Oči su mu ludački sjale.

– Ideš li sa mnom?

– Kuda? Ti si postao bandit, Alamo. Traži te zakon. Zašto se ne predaš? Kad pošteno odslužiš kaznu...

– Glupačo, prokleta! – zaur-lao je. – Sada, kada smo bogati, ti praviš probleme! Zašto mi to nisi ranije rekla?

– Šta da ti kažem? Nikada nisi hteo da me slušaš. A što se tiče novca... To je krvav novac, Alamo, i ja ga ne želim! Dosad sam verovala da si ti drugačiji, da se razlikuješ od Klejtona i njegovih razbojnika! Sada shva-tam svoju zabludu. Ti si najobič-niji...

– Šta sam to ja?

– Ti... ti si razbojnik, Alamo – rekla je i zaridala.

Bivši pomoćnik šerifa stajao je kao ukopan. San o lepoj bu-dućnosti počeo je da se ruši.

Ruku sa koltom uperio je u devojku, i činilo se da će povući obarač. Ipak se predomislio, i, divlje tresnuvši nogom vrata, izašao iz sobe.

Napustio je salun istim pu-tem kojim je i došao. Misli su mu grozničavo radile, i nije znao šta da čini. U grudima ga je nešto stezalo, uzimalo mu dah.

– Sve sam žrtvovao zbog nje – mislio je. – Sve, a ona mi tako zahvaljuje! Umesto da pode sa mnom, uselila se u sobu tog revolveraša! Želi čak da me nagovori da se predam šerifu i odem u zatvor! A ja, budala, ver-ovao sam da me Megi voli. Kako sam samo mogao tako pogre-šiti? Osvetiću se i njoj i Falko-mu! Ubiću tu hulju, i tek onda odjahati iz grada. Kada Falkom bude mrtav, Megi će shvatiti svoju zabludu. Tada će se kajati što nije pošla sa mnom. Ponudio sam joj novi život, bogatstvo, i ona je to odbacila. Takvu šansu joj više neću pružiti. Kajaće se Megi Stivens! Svi su me potcenji-vali... Ali, uveriću ih da su po-grešili. Sol Dankan to već zna. I onaj Slejk Gudvin, od kog sam napravio običnog idiota. A biće jasno i Šonu Falkomu. To kopile se usuđuje da trpa svoje prljave prste u nešto što ga se ni najma-nje ne tiče. Opčinila ga je Megi Stivens, u koju sam toliko ver-ovao. Moraće to platiti...

Stigao je do kuće Džoa Sti-vensa i, zaobišavši kuću, popeo se gore. Seo je, preksrtio noge, i pokušao da sredi misli.

Prošlo je desetak minuta. Pred očima su mu se smenjivali likovi Megi Stivens i Šona Fal-koma. Mržnja je bivala sve jača. Mržnja prema Falkomu...

Prisetio se da je devojka odala revolverašu njegovo sklo-nište.

Glavom mu prode nova mi-sao, od koje se trže kao oparen. Napipao je mesto gde je bio ost-avio bisage sa novcem.

Ništa!

Bol u grudima postade još jači. Prsti su mu se tresli dok je palio šibicu.

Plamen obasja okolinu. Kroketa se unezvereno osvrtao, ali novca nigde nije bilo. Ludački je kriknuo, i uputio se dole.

„Suludi amigo“ bio je zadimljen. Večeras je u njemu bilo neuobičajeno mnogo gostiju. Pilo se, kartalo, časkalo. Neki od gostiju već su bili pripiti. Glasno su optuživali šerifovog pomoćnika Alama Kroketa. Čule su se i pretnje.

No, Šon je znao da je to samo blef. Te galamdžije, uvukle bi se u mišju rupu kada bi im neko zapucao iznad glave.

Skrenuo je pogled ka trgovcu Džou Martinu i Ralfu Debeku. Dvojica notornih pijanica večeras nisu pili mnogo. Po njihovim smrknutim licima dalo se zaključiti da su zabrinuti zbog nečega. Često su prema Šonovom stolu upućivali poglede, odmeravajući pri tom podozrivo i torbu od krokodilske kože na stolu. Kao da su osećali da se u njoj nalazi nešto što će navući nevolje.

U torbi je bio opljačkani novac. Šon ga je iz bisaga istresao u torbu, i sada je čekao, ne znajući šta da preduzme. Ako novac preda šerifu, mora odati i Kroketovo sklonište. Šerif bi se uputio tamo i došlo bi do pucnjave. Neko bi nastradao. S druge strane, Kroketa nije mogao da pronađe. Devojku nije želeo da uverava u to, ali bio je siguran da Kroketu više niko ne može pomoći.

Po tome što je novac bio u skloništu, zaključio je da bivši pomoćnik šerifa nije napustio grad.

U prvom trenutku je bio odlučio da ostane u skrovištu i sačeka Kroketa, no sinulo mu je da bi ga neko mogao videti i pogrešno protumačiti to što se skriva u tuđoj kući, na tavanu. Stoga je odlučio da se vrati u salun. U sobu, gde ga je čekala devojka, nije se hteo vraćati dok se sve ovo ne svrši.

Znao je da će Kroketa doći i potražiti ga, čim vidi da mu je novac nestao. Pretpostavljao je da će, zahvaćen besom, uleteti pravo u salun i izazvati ga na obračun. Pokušaće da pomogne Kroketu, tako što će ga razoružati i predati šerifu, istovremeno ga štiteći od razjarene rulje i Slejka Gudvina, koji je stojao pored šanka, natmurenog lica, ispijajući čašu za čašom. Šon je slutio da revolveraša nešto muči, ali nije mogao prozreti šta. Uostalom, to ga se i nije ticalo.

Šon je znao da i od onog što će se večeras desiti u salunu zavisi Kroketova budućnost.

U tom trenutku prema njegovom stolu se uputi Slejk Gudvin.

Šon ga je posmatrao. Nagadao je šta revolveraš želi od njega.

— Da li je to tvoja torba, Falkome?

Šon se zagleda u cigaretu koju je Slejk imao u uglu usana. Potom spusti pogled.

— Šta je u njoj? — postavi revolveraš novo pitanje.

— Dinamit.

— Šta? Šališ se!

– To je moja torba, a ne tvoja, amigo – namršti se čovek iz Vajominga.

– Mogu li da zavirim unutra? – upita Gudvin, i, ne čekajući odgovor posegnu rukom ka torbi.

Šon munjevitom ispruži ruku i zgrabi ga za članak.

Njegovi prsti poput magneta stegoše revolverašovu ruku.

Gudvin prebledje od bola. Gledali su se u oči, a onda Falkom popusti stisak.

Gudvin se izmače u stranu, ne ispuštajući Šona iz vida. Iz njegovog pogleda vrebala je smrt, ali to na Falkoma, činilo se, nije ostavilo nikakav utisak.

– Izazivaš me, a to nije dobro, Falkome – procedi revolveraš.

– Ostavi me na miru – upozorio ga je Falkom, – Ili, možda, želiš da me uveriš u to da si glavni pištoljdžija na Zapadu?

– Nisi mi rekao šta se nalazi u torbi – nije se osvrtao Slejk na njegovu žaoku.

– Ti si glup čovek, amigo – mirno zaključio Šon.

Slejk je prebledio.

– Ne misliš valjda da ću ti odgovoriti?

– Slejk, dođi ovamo! – pozva Debek svog rođaka, želeći da okonča neprijatnu situaciju, koja se mogla završiti i dvobojem. – Želim nešto da ti ispričam!

Gudvin još jednom oštro odmeri Falkoma, a onda se okrenu i ode do šanka. U salunu kao da svi odahnuše.

Atmosferu umrtvi dolazak šerifa Sola Dankana. Izgledao je mračno, kao vesnik smrti. Zastao je kod vrata i sačekao da mu se oči priviknu na svet-

lost i dim. Onda krenu ka šanku.

Barmen mu nasu dupli viski. Šerif prihvati čašu i otpi dobar gutljaj.

Po tome kako je stajao, dalo se zaključiti da se još nije oporavio od rane.

– Još niste uhvatili Kroketa?

– upitao je barmen.

– Nisam.

– Nije mi jasno gde se mogao sakriti.

– Ni meni.

– Da nije možda kod one Stivensove?

– Šta bi radio tamo?

– Njih dvoje su prilično bliski, ako niste znali.

– Misliš da bi Džo Stivens krio u svojoj kući razbojnika?

– Ne... to nikako. Samo sam pokušao da ti pomognem.

– Nisam tražio pomoć – odbrusi neljubazno šerif.

Barmen ućuta.

– Dobro veče, šerife! – dobaci Gudvin cereći se. – Da li je vaš pomoćnik – pljačkaš još na slobodi?

– On nije jedini nitkov koji je na slobodi – reče šerif ledeno i okrenu se revolverašu.

– Niste baš raspoloženi – pokuša Gudvin da ublaži stvar videvši da se zaletio.

– Mnogo brbljaš, mister. Bilo bi dobro da sutra napustiš grad.

– Zar sam učinio nešto nezakonito, šerife?

– Tvoja njuška mi se ne sviđa, revolverašu!

– Ali, šerife – umeša se Debek. – Gudvin je moj gost...

– Ako sutra poslepodne i dalje bude u gradu, uhapsiću ga!

Slejk Gudvin se odvoji od šanka i primače ruku koltu.

– Nikada nisam voleo šerife koji previše brbljaju – prosiktao je. – A ti, osim što brbljaš, umišljaš da možeš činiti šta ti je volja, Dankane!

U salunu zavlada tišina.

Šerifovo beživotno lice nije govorilo ništa. Krenuo je ka Gudvinu.

– Stani! – zaurla revolveraš i povuče kolt.

Uperio ga je u čuvara zakona.

Šerif se nije zaustavljao.

Gudvin je oklevao. Nije mogao tek tako pucati pred tolikim svedocima.

Delila su ih još samo dva koraka kada je u salun upao Alamo Kroketa. Čim je ušao u salun, zapucao je iz svog kolta.

Falkom se bacio u stranu požežujući svoje koltove.

Gosti panično potražiše zaklon pod stolovima.

Iskoristivši trenutak kada je Gudvin skrenuo pogled prema Kroketu, šerif se baci na njega. Obojica su pali na pod, i nastala gušanje. Odjeknuše i dva pucanja...

Na drugoj strani Falkom zapuca ciljajući u lampu. U salunu nastade mrak.

Čula su se još dva pucnja, a onda je zavladala tišina.

*

Nik Alder je upalio novu lampu. Slaba svetlost obasjala je krvavo poprište. Slejk Gudvin je bio mrtav. U momentu kada je povlačio okidač, šerif mu je iskrenuo ruku. Tako je revolveraš pucao u sebe.

Na sredini saluna ležao je još jedan leš. Bio je to gonič stoke sa obližnjeg ranča koga je pogo-

dio zalutali metak. Imao je ranu na vratu.

Na samom ulazu u salun nepomično je ležao Alamo Kroketa. Oko njega se širila lokva krvi.

Odozgo, sa stepeništa, prolomi se vrisak, Megi Stevens ispusti iz ruku Šonovu vinčesterku, a zatim pade niz stepenice. Onesvestila se kada je ugledala nepomično telo Alama Kroketa. Vučena nekom nevidljivom silom, krenula je dole u trenutku kada je započeo obračun. Ne znajući ni sama zašto, ponela je pušku koju je Falkom držao u uglu pored kreveta. Nalazila se na odmorištu kada je u salun upao Kroketa i otvorio vatru na Falkoma. Tada je, ne razmišljajući, uperila oružje na Kroketa i povukla obarač.

Istovremeno je i čovek iz Vajominga pogodio luster. Zato Megi Stevens nije odmah primećtila da je njen metak pogodio Kroketa. Kao skamenjena, sačekala je da barmen upali novu svetiljku. Tako je shvatila...

*

Debek je pokušavao da povрати devojku.

Šerif se pridigao sa poda.

Niko ništa nije govorio.

– Upali još jednu svetiljku – naredi šerif barmenu.

– Da, mračno je kao u grobu – složi se barmen i požuri da posluša.

Šerif ode do leša svog pomoćnika. Iskusnim okom proučio je ranu, i zaključio da potiče od pušcanog metka. Povezao je to sa vinčesterkom koju je Megi Stevens ispustila iz ruku, i sve shvatio. Bio je iznenađen, ali ni

ovoga puta nije dozvolio da se to primeti na licu.

— Šerife — pozva ga tiho Falkom. — Imam nešto za vas.

Dankan se okrenu.

— U ovoj torbi nalazi se op-ljačkani novac. Mislio sam da će vas to zanimati.

— Kako?! — začudi se šerif — Otkud taj novac kod vas?

Falkom poče da mu objašnjava.

Dankan ga je slušao, i klimao glavom.

— Šone Falkome! — vikao je čuvar zakona stojeći ispred saluna.

Nekoliko trenutaka kasije pojavljuje se silueta čoveka iz Vajominge.

— Slušam vas?

— Zar vam se ne čini da ste već predugo u La Džanti?

— Treba li to da shvatim kao predlog da napustim grad?

— To nije predlog, Falkome, već pitanje.

— Kada? — upita čovek u crnom kožnom odelu.

Nije želeo da se raspravlja sa šerifom.

— Što pre, to bolje.

— U redu. Danas napuštam vaš mirni gradić — u glasu mu se osećala gorčina.

— Biće najbolje da to učinite odmah — zaključio šerif.

Falkom prođe pored njega i uputi se prema konjušnici.

Malo kasnije vratio se vodeći za uzdu svog konja. Vezao ga je za prečku ispred »Suludog amiga«, ne pogledavši čuvara zakona, koji je stajao na istom mestu.

Otišao je u svoju sobu i spakovao ono malo stvari što je imao. Zatim je sišao dole, gde ga barmen dočeka sa prijateljskim osmehom na licu.

— Pa, mister Falkome, srećan vam put — reče mu. — Nadam se da ćete još koji put navratiti u moj salun, i da tada neće biti ovako bučno.

Šon se osmehnu i prstima dotakne obod šešira. Zatim je izašao.

Šerif je i dalje bio nepomičan. Posmatrao je Falkoma, koji se lakim skokom nade u sedlu.

Falkom još jednom pogleda šerifa. Baš kad htede da potera konja, iz kuće Džoa Stivena istrča Megi.

Zastala je desetak koraka od Falkoma.

Gledala ga je svojim krupnim očima. Lagani povetarac mrsio je crvenkastu kosu. Uglovi očiju bili su joj vlažni.

Visoki jahač sa crvenom maramom oko vrata ćutke ju je gledao.

— Megi, vraćaj se u kuću! — zaori se nečiji glas iz kuće. — Taj revolveraš nije vredan tvojih suza! Dolazi ovamo, čuješ li?

Falkom obode konja.

Odlazak revolveraša u crnom odelu posmatrale su mnoge oči.

Devojka je zurila u siluetu visokog jahača sve dok ona nije nestala na horizontu. Hladan februarski dan zaledio je njene suze.

U muzeju »Nacional« u Arizoni, gde se čuvaju najvernija istorijska svedočanstva iz vremena Divljeg zapada, na kosom

zidu B – galerije, u pravougao-
nom naročito izrezbarenom
ramu (sa prikazom prvih mo-
dela oružja Srednjeg zapada.
prim. red.) nalazi se fotografija
Šona Falkoma, i ispod tekst no-
vinara, urednika »Boston
Hjuza« i putopisca – Džona
Eliota, koji se odnosi na rađanje
legendarnog revolveraša, a koji
glasi ovako:

»Sunce se ugasio i zvezde su
pale, tamo u Morkroftu bezi-
meno poslepodne cičalo je od
zime, i dobilo krvavo obeležje
ogrnuvši jednog dečaka pro-

kletstvom. U glavnoj ulici –
smrznuta krv, u jednim očima
– okamenjeno modrilo, u lavi-
rintu gorčine – senka smrti.
Ispod barutnog dima, škripali
su koraci čoveka u crnom i po-
lako stvarali legendu. Osvetnik
u crnom grabio je kroz mrak
bežeći od tamne prošlosti. Ali,
njegova sudbina bila je ispi-
sana crnim slovima...

Život je zaronio u prokletni-
kov dosje, sejući smrt širom Za-
pada.

Sunce se ugasio i zvezde su
pale, tamo u Markroftu«

KRAJ

TRI JAHKA

Na pedesetak milja od Vičite, velikog grada u Kanzasu, daleko od prvog naseljenog mesta Grit Hil, živele su, same, sestre Beti i Margaret Voker. Njihovi roditelji bili su umrli, davno; otac pre osam, a njihova majka pre četiri godine. Tada je starija Beti imala sedamnaest godina, a mlada, Margaret, samo jedanaest.

Život ih je naučio da se same probijaju kroz njega; obe su radile sve i u kući i oko nje, a Beti je, svesna da Margareti mora zameniti majku, preuzela na sebe brigu o domaćinstvu, kao prava, odrasla osoba.

S vremena na vreme bi ih posetio neko iz Grit Hila, najbližeg naseljenog mesta; to bi, uglavnom, bili pozreznici ili trgovci, koji bi od sestara Voker uzeli koji dolar od njihove skromne uštedevine.

Beti je raspolagala novcem koji je ostao posle smrti njihove majke. Naravno, za četiri godine bi i to bilo potrošeno da Beti ponekad nije prodala nešto od onoga što se radalo na njihovoj zemlji.

Otkako je Beti stasala za udaju, dolazili su i mladići iz Grit Hila, neki tek da je vide i porazgovaraju s njom, pa posle toga procene da li se isplati uzeti je za ženu, a bilo je i onih koji su je odmah pitali da li bi se udala.

Ali, Beti je želela da ostane sa Margaret sve dok ona ne bude dovoljno odrasla da bi živela sama, ili

se udala. Ili, da povede i nju, ako bi joj se pružila takva prilika.

Ali, u tom kraju — bar među onima koji su dolazili kod njih — nije bilo momaka koji bi mogli izdržavati još nekog osim svoje žene. Uz to, Beti i Margaret su volele da čitaju, a u mnogim knjigama koje su pročitale naišle su na priče o romantičnim ljubavima, pa su obe želele da se udaju za muškarce koje će voleti, istinski, kao i oni njih. Zato, Beti je unapred odbijala mogućnost da kalkuliše s imanjem ili novcem.

Njihov kraj bio je miran, i njih dve, iako mlade devojkice, nisu imale neprilika zato što žive same. Jedinu opasnost su predstavljali slučajni prolaznici, i to oni koji su manje ili više bili u sukobu sa zakonom.

Kad bi Beti i Margaret iz daleka videle oblak prašine, što je ukazivalo na činjenicu da neko dolazi kod njih ili prolazi pokraj njihove kuće, ušle bi i zatvorile se, dok ne vide ko je to.

Ako bi bio neko poznat, odmah su izlazile, ili pozivale namernika da uđe, a što se ticalo nepoznatih, njima nisu davale na znanje da žive same. Ako su ikako mogle, izbegavale su susrete s nepoznatim ljudima, posebno onim po kojima se odmah videlo da ne spadaju među poštene ljude.

S obzirom, da je njihova kuća bila veoma daleko od prvih suseda, obično nisu išle nikud, pogotovo zimi.

I tih snežnih dana su seделе u toploti sobi. Beti je plela svojoj mlađoj sestri ogrtač, a ova je provodila vreme obavljajući lakše kućne poslove. Ponekad bi prošlo i po nekoliko sati a da ne govore, a ponekad bi, zavisno od raspoloženja, čavrljale o svemu što bi im palo na pamet.

Tog zimskog jutra, napolju je padao sneg, tako gust da se nije videlo ni pola metra ispred prozora, kraj kog je stajala Margaret i zamišljeno gledala napolje. Beti je sedela i plela, pošto je prethodno bila u šupi i nacepala drva za taj dan.

— Dobro će nas zavejati — rekla je Margaret, gledajući kroz prozor. — Imamo svega dovoljno u kući, zar ne, Beti? Ne znam samo kako stojimo sa drvima.

Ne dižući pogled sa pletiva, Beti odgovori:

— Važno je da drva imamo dovoljno, da nam ne bude hladno. Imamo i dosta suvog mesa, pasulja, krompira i brašna. Do proleća imamo sve što nam treba. Ako se zima bude mnogo odužila, zaklaćemo neku koku-nosilju, pa ćemo opet izvesno vreme imati šta da jedemo... — Beti počuta, a onda podiže glavu i pogleda u Margaret, pa reče: — Nemoj razbijati glavu oko toga, mala. Tu sam ja, da brinem o svemu...

Naglo je prestala da govori; učinilo joj se da sasvim iz daleka čuje neke neobične šumove. U tom kraju uvek je bilo tiho, i sestre Voker su navikle na to, tako da bi s lakoćom primetile kad bi se nešto narušilo u toj savršenoj tišini.

Beti se podigla, ostavila pletivo na stolicu, i prišla drugom prozoru. Nije videla ništa.

— Šta je? — upita Margaret.

— Kao da sam nešto čula malo pre... — odgovorila je Beti. — Oslušnimo...

Obe su ćutale, napeto slušajući šumove spolja.

— Izgleda da neko nailazi, ali sa

druge strane — prva je progovorila mlada Margaret. — Ko bi to mogao biti u ovo doba, po ovakvoj hladnoći?

— Namakni rezu. Nećemo izlaziti ako je to neko od slučajnih prolaznika.

Margaret je poslušala Beti, a onda otišla u drugu prostoriju, na kojoj je bio prozor koji je gledao na suprotnu stranu, prema putu iz Grit Hila.

— Beti! — viknula je. — Dodi!

Kad je i Beti prišla prozoru i naslonila lice na okno, Margaret je rekla sasvim tiho, kao da se plaši da će je neko čuti:

— Trojica jahača... Jesu li iz Grit Hila? — pitala je, jer je njena sestra češće odlazila u to nase-

ljeno mesto, pa je bolje i poznavala ljude koji žive u mestu i okolini.

— Koliko vidim sa ove daljine, nisu iz Grit Hila — odvratila. — Međutim, ja ne poznajem sve ljude koji žive tamo, pogotovo one koji su se doselili u poslednje vreme. A isto se odnosi i na kauboje koji se zapošljavaju kod rančera. Neki ostanu godinama, a poneki samo jednu sezonu... Uostalom, možda samo prolaze, na putu prema Vičiti.

Trojica jahača bili su se već sasvim približili skromnoj kući sestara Voker. Koliko god ih je gledala, naročito njihova lica, Beti nije mogla zaključiti da ih poznaje.

Put je od njihove kuće bio udaljen samo nekoliko jardi. Kad su jahači stigli na deo puta koji se nalazi naspram kuće, Margaret i Beti su gotovo prestale da dišu, u iščekivanju.

— Kad bi samo prošli već jednom... — zabrinuto je rekla Beti.

Ali, želja joj se nije ispunila.

Prvi jahač se okrenuo i nešto rekao ostaloj dvojici, pa su svi zaustavili konje. Opet su nešto razgovarali, sasvim tiho, a onda sjahali.

Jedan od jahača krenuo je prema kući, dok su preostala dvojica stajali kraj konja, držeći uzde.

Jahač pokuca na vrata.

— Šta da radimo? — upita Beti.
— Ne možemo se praviti kao da nema nikoga u kući, jer se dim vije iz dimnjaka. Uz to, ako su neki banditi, njima je svejedno ako nađu na zatvorena vrata. Lako će ih razvaliti.

Margaret uplašeno razrogači oči.

— Pa, da budemo taktične, kao i uvek. Valjda se neće dogoditi ništa strašno. I, dobro kažeš. Ako su banditi, onda im je svejedno. Mada, moram priznati, izgledaju dosta pristojno.

— Pazi, Margaret, izgled vara. Koliko puta smo se uverile u to, seti se. Nađe čovek u sasvim pohabanom odelu, prašnjav, prljav, neobrijan, a ono, kad progovori zaključiš da je lepo vaspitan i pošten...

Beti pođe prema vratima.

Smaknula je rezu i otvorila vrata.

— Izvolite? — rekla je ljubazno, mada joj je glas malo podrhtavao.

Čovek skide šešir, u znak pozdrava.

— Gospodice... ili gospodo... — počeo — ... moji prijatelji i ja jahali smo celu noć, promrzli smo i gladni...

Tokom godina, Beti je naučila da ne sme biti popustljiva, ukoliko bi to išlo na njenu štetu. Odlučnim glasom, mada ne grubo, odgovorila je:

— Žao mi je, mister, ali ovo nije svratište... Grit Hil je odavde udaljen nekoliko sati jahanja... pretpostavljam da dolazite odatle, pa se pitam zašto...

Visoki jahač nije pokazivao da se ljuti zbog odbijanja. Naprotiv. Nasmešio se.

— Pitate se zašto nismo jeli i prenoćili tamo? — dopunio ju je. — Bilo bi komplikovano da vam sada objašnjavam. Neka vam bude dovoljno to što ću vam reći da smo imali razloga da noću projašemo kroz to mesto i da se ne zadržavamo u njemu. Ako biste hteli da nam pripremite nešto za doručak...

Beti se zagledala u njega. Nije mogla da proceni da li je taj čovek pošten i ozbiljan ili je od onih koji su u stalnom sukobu sa zakonom.

Nije da nije imala toliko hrane u kući da napravi dobar doručak toj trojici ljudi, mada je veoma štedela namirnice, jer se nikada nije znalo koliko će se zima odužiti.

Dok je tako, u nedoumici, posmatrala tog jahača, prišla su i druga dvojica. Skinuli su šešire u znak pozdrava i stali pored svog prijatelja.

— Plaćićemo vam — rekao je prvi jahač. — Znamo da niko nema zimi hrane koju može da poklanja okolo, odnosno imaju je, ali ne ljudi koji žive u skromnoj kući kakva je vaša. Dakle, gospodice, koliko tražite za jednu porciju hrane i za ono što bismo vam smetali nekoliko sati, dok se ugrijemo?

Beti nije odgovorila. Razmišljala je. Bilo ju je žao tih ljudi ako su promrzli i gladni, ali, s druge strane, nije bila spremna da ih pušti u kuću.

Margaret je stajala iza nje, ćutke. Visoki jahač upita:

— Imate li nekog starijeg u kući?
— Imamo, samo nisu trenutno

ovde. Naši roditelji i stariji brat otišli su jutros rano u Grit Hil, po namirnice — slagala je Beti.

Jahač se nasmeja.

— Nismo uz put videli nikakve tragove, od samog Grit Hila... — primetio je.

— Ali sneg neprestano veje, i ni ste ni mogli videti tragove, gospodine — odvrtila je Beti čvrstim glasom, želeći da joj stranac poveruje.

— Pitao sam vas nešto, gospodice...

— Voker, Beti Voker — predstavi se devojka. Potom počeo da razmišlja o tome koliko staje doručak u gradu. Poslednji put, kad je bila u Grit Hilu, da proda nekoliko kokošaka i korpu pasulja, doručkovala je u jednom restoranu i za to platila jedan dolar. Ako bi od ovih mo-

maka dobila tri dolara, mogla bi da ih nahrani i da za taj novac kupi druge namirnice, kad sledeći put bude išla u Grit Hil.

— Pa, dobro... — rekla je, još uvek zabrinuta što će trojicu nepoznatih muškaraca pustiti u kuću. Ali, iz iskustva je znala da je bolje ponašati se lepo prema nepoznatima, koliko kog da preti opasnost od njih, nego pokazati potcenjivanje ili strah. Najzad, činjenica da nisu rupili u kuću i da su za doručak ponudili novac, pa čak i pitali mogu li da uđu, predstavljala je nešto za tu pametnu devojkicu. — Dobro, uđite, napravićemo vam doručak. Dolar po glavi — izgovorila je s osećanjem neprijatnosti. Ali, bila je svesna toga da se ne može razmetati s ono malo namirnica što su Margaret i ona imale u kući.

— Dolar po glavi? — začudi se jahač, a Beti već pomisli da će momci odustati od ponude i otići dalje. — Gospodice, vi očigledno nemate pojma o tome kakve su cene u naseljenim mestima. Dolar po glavi za dobar doručak i odmor u pravoj, toploj kući, nije ništa. Daćemo vam pet dolara po glavi. Ukupno petnaest.

Beti razrogači oči. Petnaest dolara! Pa to je za nju i njenu sestru bilo čitavo malo bogatstvo!

— Ne, gospodine — rekla je iskreno. — Ne bih želela da vas oštetim. Daćete jedan po glavi, odnosno ukupno tri dolara... i, možete ući...

Okrenula se prema Margaret.

— Izadi i pomozli ljudima da smeste konje u štalu — rekla joj je, na šta je Margaret odmah izašla iz kuće, prišla konjima, uzela uzde i povelala ih u štalu.

U kuću su ušla trojica muškaraca.

Zovem se Malkolm Stenvik — reče visoki jahač — a ovo su moji prijatelji Bert Adams i Lari Janger... Zahvalni smo vam što ste nas primili u kuću. Ovo je prva kuća na koju smo naišli na svom putu od

Grit Hila. Veoma je slabo naseljen ovaj kraj. Ili, možda su kuće daleko od puta?

— Ima ih u okolini, mada ne mnogo — odgovorila je Beti. Uto je i Margaret ušla.

— Raskomotite se — rekla je Beti trojici jahača, koji su skinuli čizme još na vratima, i ostavili ih na debeloj nepromoćivoj prostirci.

Onda su skinuli i kapute. Svima njima su ruke bile crvene i promrzle, kao i lica.

— Sedite za sto — rekla im je Beti a onda su i ona i Margaret otišle u kuhinju, da pripreme doručak.

Nije prošlo mnogo vremena, a trojici jahača zaigraše nozdrve od prijatnog mirisa koji je dopirao iz kuhinje. Ubrzo su ugledali mladu devojkicu kako nosi lonac sa kafom i stavlja ga na sto. Potom je donela i šolje, i stavila ih pred jahače.

Sva trojica su ćutali. Niti su išta pitali, niti razgovarali među sobom.

A onda je naišla Beti, noseći ogroman tiganj sa prženim jajima i slaninom.

— Margi, donesi tanjire i viliuške...

Margaret je donela pribor za jelo i rasporedila ga po stolu, a Beti je iz kuhinje donela veliki hleb.

— Oh! — zbunjeno reče Beti. — Zaboravila sam da vas pitam da li pijete rakiju... Nema mnogo u kući, ali po čašicu biste mogli popiti...

Muškarci se pogledaše, i Beti primeti da su im oči zasjale pri pomenu rakije. Po ovakvoj hladnoći će im svakako prijati. Ne sačekavši odgovor, Beti donese bocu i tri male čaše, pa ih napuni rakijom.

Jahači su ćutke jeli, dok su devojkice stajale sa strane i posmatrale ih. Bilo je očigledno da su veoma gladni, i njih dve su s uživanjem gledale kako tri mladića jedu s apetitom.

Kad su popili i kafu, njihova lica više nisu bila ukočena i bezizražajna. Bili su se sasvim opustili.

Malkolm Stenvik pogleda u devojke.

— Veoma smo vam zahvalni za ovo. Odavno nismo jeli tako dobro. I, prijatno je ovde kod vas. Toplo... Nećemo vam smetati još dugo. Samo da se malo odmorimo. Moramo dalje.

Sada je Beti već imala poverenja u njih. Bilo je jasno da su to poštenu ljudi. Samo, mučilo ju je jedno: zašto nisu smeli da se zadržavaju u Grit Hilu? Taj Stenvik je rekao da imaju razloga za to.

Možda su to ljudi sa poternice? Možda konjokradice, ili napadači na poštanske kočije?

Dok je Beti razmišljala, znajući da bi bilo neoprezno pitati ih o tome, Margaret su mučile iste brige. Ali, za razliku od Beti, ona se nije dvoumila da li je taktično postavljati takva pitanja, pa se obratila Malkolmu Stenviku, pošto su druga dvojica bili izrazito ćutljivi:

— Zašto niste smeli da se zaustavite u Grit Hilu? Kad već imate novca... mogli ste...

Stenvik se nasmeja, iako se Beti uplašila kad je čula Margaret, i već je htela opomenuti da ne postavlja suvišna pitanja. Jahač je odgovorio:

— Suviše ste mlade, obe, da biste shvatile neke stvari. Zato je bolje da

ne kažem ništa. Ionako nam ne možete pomoći, a učinile ste nam dovoljno što ste nas pustile da se ugrijemo i pojedemo nešto toplo.

Beti je u sebi bila uvredjena što je taj čovek, kom nije moglo biti više od dvadeset i pet godina, smatrao da su obe veoma mlade da bi shvatile neke stvari. U redu, Margaret je imala petnaest godina, ali ona, sa dvadeset i jednom...

Ni sama nije bila svesna da joj je izletelo:

— Ja sve mogu da shvatim! — rekla je žustro. — Proteklog leta sam napunila dvadeset godina, i nisam dete koje ne razume život...

Sad je Margaret bila uvredjena,

jer je ispalo da samo Beti može da razume druge ljude. Ali, nije rekla ništa, jer je bila veoma radoznala i verovala je da će ponešto i čuti, zahvaljujući svojoj starijoj i »razumnijoj« sestri.

Stenvik pažljivo pogleda prvo u jednu, pa u drugu devojku.

— Vi ste porodica Voker, zar ne? — upita.

— Da — odgovoriše sestre uglas.

— Pretpostavljam da ste čuli o čoveku iz Grit Hila, koji se zove Dejvid Šejn.

— Kako da ne! Ko još nije čuo o njemu! — odvratila je Beti. — On je vlasnik svih trgovina u Grit Hilu, i veoma je bogat. Kažu da na njegovom ranču radi bar dvadeset ljudi, a da je na njegovom platnom spisku bar još desetak revolveraša. Ne priča se o njemu baš najlepše. Navodno, nije pošteno došao do svega onoga što ima — pričala je Beti.

Stenvik uzdahnu.

— Vidite, drage devojke, grad je pun njegovih ljudi. Oni mu kažu sve što vide, što čuju. Nas trojica smo nekada radili kod njega, ali kratko vreme. Možda samo četiri ili pet meseci. U to vreme neko je opljačkao njegov sef, a sumnja je pala na nas, iako s tim nismo imali nikakve veze.

— Ali... zašto bi, pored toliko ljudi, posumnjali baš u vas, ako niste imali nikakve veze s tim? — odgovorila je Margaret ono što je mislila.

— U pitanju je čista slučajnost. Nas trojica nismo bili po volji nekim Šejnovim ljudima, onim najutičajnijim, pa smo odlučili da odemo a da prethodno nikom ništa ne kažemo, kako ne bi pokušali da nas uvuku u neprilike. One noći, kad smo potajno odjahali iz grada, jednostavno se ne vrativši iz saluna, neko je provalio njegov sef i uzeo razne dragocenosti. Razume se, svi su pomislili da smo to mi uradili. Stvar je odavno zaboravljena, ali

smo mislili da je pametnije ne pojavljivati se u gradu i ne izazivati sudbinu. Nismo kavgadžije i ne volimo nasilje.

Devojke su ga slušale pažljivo.

— A čime se inače bavite? — upitala je Beti.

— Radimo na velikim rančevima. Sve što se od nas traži, sve osim poslova u kojima je neophodno potezati oružje. Sva trojica smo dobri strelci, ali nam je to korisno samo kad su nam u pitanju životi. Mnogi su pokušavali da nas iznajme zajedno sa našim koltovima, ali mi to nismo hteli. Cenimo i svoje, a i tuđe živote. Klonimo se bandita i svih onih koji vole da barataju oružjem.

— Znači — konstatovala je Beti — pretpostavljali ste da bi vas neko od Šejnovih ljudi mogao prepoznati, pa ste zato odlučili da kroz Grit Hil prodete noću i ne svraćate ni u kakav restoran ili salun?

— Tako je.

— A zašto ste morali ići baš ovim putem?

— Krenuli smo u Vičitu, a put do nje vodi ovuda i kroz Grit Hil.

Odjednom se Margaret nasmeja glasno. Beti je pogleda začudeno.

— Bože, Margi, šta je tu smešno? — upita je s prizvukom prekora u glasu.

Mlada devojka odgovori kroz smeh:

— Otakako su stigli, Bert i Lari jedva da su progovorili. Gledam ih i čekam kad će da kažu nešto, a oni kao da su sasvim nemi.

— Margaret, uozbilji se! — ostrim glasom je rekla Beti. — Ljudi nisu raspoređeni za razgovor. Umorni su i...

Beti prestade da govori, jer je primetila da su se Bert Adams i Lari Janger nasmešili.

— U pravu ste, gospodice Voker — reče Lari, obraćajući se Beti. — Zaista smo umorni. Osim toga, nekako smo navikli da Malkolm odgovara umesto nas, a mi govorimo samo kad moramo. Mada, prizna-

jem, časkanje sa dve tako drage devojke mora prijeti svakome muškarcu.

Margaret, ponosna što je nazvana devojkom, ozbiljnim glasom odvrati:

— Izvinite, obojica. Nisam mislila ništa loše... Smejala sam se bez razloga...

Malkolm ustade sa stolice i pride Margaret, pa je pomilova po licu.

— Nisi uradila ništa loše devojčice — rekao joj je. — Pretpostavljam da ni tebi ni tvojoj sestri nije naročito interesantno da živite tako daleko od ljudi, pa ti je ovo prilika da se malo zabavljaš na račun jahača-lutalica, kakvi smo mi... A kada će se vratiti vaši roditelji?

Beti požuri da odgovori:

— Svakog trenutka treba da su kod kuće. Zapravo, možda će stići oko podne, ne znam...

— Da li će se ljutiti što ste pustile u kuću i ugostile tri kauboja? — upita Bert Adams, tek da bi pokazao da i on zna da govori.

Beti nije odmah odgovorila; jer, ako kaže da se roditelji neće ljutiti, momci će ostati duže nego što su nameravali da ostanu. A, ako kaže da će se ljutiti, oni će otići pre nego što se zapravo odmore i ugreju.

Zato je rekla:

— Ne znam... to nam se još nije događalo, pa ne znam kako bi reagovali...

— Možda bi ipak bilo najbolje da odmah krenemo? — obratio se Malkolm svojim prijateljima. — Možda je gospodin Voker nekada dolazio kod Šejna, pa bi nas mogao prepoznati...

— Ne shvatam zašto se plašite ako zaista niste krivi — rekla je Margaret.

— A da li je Šejn tada prijavio vas trojicu, kao moguće pljačkaše svog sefa? — upitala je Beti.

— Nije, ali to nije učinio zato što je, koliko ga mi poznajemo, odlučio da on uzme pravdu u svoje ruke.

— Ili ima suviše pa nije ni osetio

nedostatak onoga dela koji mu je uzet... – dopunila ga je Beti.

Malkolm se okrenuo prema dvojici svojih prijatelja, i rekao:

– Momci, mogli bismo krenuti. Dug je put do Vičite. Po ovakvom vremenu, trebaće nam bar još dva dana. A i devojke će možda imati neprilike zbog nas...

– Nećemo! – uzviknula je Margaret. Stenvik se okrenu prema njoj i nasmeši se. Tek tada je Beti primetila koliko je taj mladić lep. Zubi su mu bili pravilni i zdravi, kosa tamnoplava i kovrdžava, duga do ramena. I njoj je bilo žao da taj Malkolm, zajedno sa svojim ćutljivim prijateljima, ode iz njihove kuće.

– Ostanite koliko želite – rekla je, gledajući u Malkolma. – Zimsko je doba, brzo se smrkava, nećete moći odjahati daleko. Možda biste mogli prenoćiti kod nas, pa rano ujutro nastaviti put.

Margaret radosno pogleda u svoju sestru. I njoj se sviđalo da imaju nekog u kući. Tek kada je shvatila koliko su usamljene i koliko je jednoličan život koji vode. Nije marila da ovi momci još ostanu kod njih.

– Zaista tako mislite? – upita

Stenvik, ozarena lica. – Stvarno bismo mogli prenoćiti u vašoj kući?

– Da...da – promuca Beti, zbunjena pomišlju da bi Stenvik mogao u tom pozivu otkriti njenu naklonost prema njemu. – Ima dovoljno mesta. Vas trojica možete spavati u u ovoj velikoj sobi, a u drugoj imamo još dva ležaja, a i u kuhinji ima jedan...

– A vaši roditelji? – upita Lari.

Obe devojke su ćutale. Posle izvesnog vremena, Margaret pogleda u svoju sestru.

– Beti, reci im... – izgovorila je molećivim glasom, tiho.

Beti duboko udahnu vazduh.

– Nas dve ovde živimo same. Nemamo roditelje, niti ikog drugog – rekla je. – Dugujem vam izvinje-

nje što sam vas slagala. Ali...

– Sve je jasno – dobroćudnim glasom odgovori Stenvik. – Sasvim je razumljivo što ste predostrožne.

– Znaite kako je... dok ne vidimo s kim imamo posla, moramo biti oprezne. Ipak, vi ste poštteni momci i nema razloga da strahujemo što ste u našoj kući...

– Dobro. Prihvatamo vašu ponudu, s tim da vam platimo i za prenoćište, i za večeru. Važi?

– Ali... Beti se osećala nelagodno. Kad su se o ceni dogovarali prvi put, bilo je drugačije, jer su trojica jahača za njih bili sasvim nepoznati ljudi. Ali, sada je stvar bila drugačija. Na neki način su se sprijateljili. – Vi ste naši gosti, i nas dve ćemo uraditi sve da biste se dobro osećali u našoj kući.

– U redu, gospodice Voker. Plat ćemo vam ukupno trideset dolara. Možda ne bismo platili manje ni u hotelu, a sigurno se ne bismo osećali tako dobro kao ovde.

Pomisao na trideset dolara umalo ošamuti Beti.

– To je mnogo, gospodine Stenvik – rekla je.

Mladić posegnu rukom u džep i izvadi iz njega novac; odbroja trideset dolara i stavi ih na sto. – Evo, platili smo unapred – dodao je. Videvši da Beti opet hoće da se buni, on odmahnu rukom. – Molim vas, gospodice Voker, nemojte prigovarati. U vašim skromnim uslovima novac nije naodmet.

– Možda ga ni vi nemate dovoljno – rekla je Beti.

– Ne brinite za nas. Radili smo do kasne jeseni, i zaradili. Sada je malo teže naći posao, ali zato idemo u Vičitu. Dobili smo adresu jednog čoveka, vlasnika železničke kompanije, kod kog možemo raditi i zimi. Prihvatamo i najteže poslove, jer od nečeg treba da se živi. Osim toga, zajednički, nas trojica, skupljamo novac za neki manji ranč. Kupićemo, za početak, nekoliko goveda i komad zemlje, brvnaru ćemo

napraviti sami, a posle... kad krenu poslovi, i kad zaradimo dovoljno da kupimo tri kuće, ili tri parcele, razdvojićemo se... Eto, to su naši planovi. A vi? Kakve planove mogu imati dve devojke koje žive tako daleko od prvog naselja? Naravno, sigurno želite da se udate jednoga dana...

Beti pocrvene na te reči.

— Margaret je još suviše mlada za udaju, a ni ja ne pomišljam na to, dok ona sasvim ne odraste. A dotle živjećemo ovde i...

— I? — insistirao je Stenvik.

Beti slegnu ramenima. Nije znala šta još da kaže. Nije mogla reći da joj je san bio da jednoga dana, ako njen muž bude imao dovoljno novca, pošalje Margaret na školovanje.

— Dobro je nama ovde — rekla je. — Volimo da čitamo, da pričamo... A i posla uvek ima.

Malkolm se okrenu prema svojim prijateljima.

— Vas dvojica biste mogli nešto pomoći ovim devojka — rekao je. — Možda da nacepate drva, i to mnogo... — Onda se okrenuo prema Beti: — Vidim da napolju ima veoma mnogo stabala naredanih jedno na drugo. To bi trebalo iseći.

Bert i Lari se podigoše i obukoše čizme. Upitali su Beti gde stoji sekira, na šta je Margaret uzela ogrtač i povelala mladiće napolje, prema šupi.

Prijatan mir je vladao u skromnoj kući sestara Voker. Beti je bila zabavljena svojim pletivom, a Margaret je čitala neku knjigu, naravno ne prvi put, jer u kući nije bilo knjige koje obe nisu pročitale već po nekoliko puta.

Bert Adams i Lari Janger zadremali su za stolom, dok je Malkolm Stenvik, s glavom na naslonu stolice, sedeo pored ognjišta.

Bilo je rano popodne, ali snežna vejavica davala je celom kraju sivi

ton, pa je već počelo da se smrkava.

Devojke su se prve trgle kad su začule glasove nedaleko od kuće. Mladići su bili previše umorni da bi išta čuli.

— Danima i mesecima nam niko ne dolazi, a danas... — počeo Margaret, ali ućuta kad je primetila da Beti zabrinuto gleda u vrata.

— Misliš da će još neko našu kuću pobrkati sa gostionicom? — upitala je.

— Ne znam ko bi to mogao biti. Ako je neko iz Grit Hila, neće nam biti prijatno. Jer, nas dve same, a trojica muškaraca u kući, i to nepoznatih... Znaš kakvi su ljudi. Odmah će pričati koješta.

Beti se trže.

— Oni nisu želeli da ih ljudi vide u Grit Hilu — reče.

Malkolm Stenvik otvori oči. Probudili su ga devojački glasovi.

Primetivši njegov upitni pogled, Beti mu saopšti da se u blizini kuće čuju glasovi, pa dodade:

— Nikog ne očekujemo... Možda su vaši protivnici iz Grit Hila saznali da ste prošli kroz mesto, pa su u potrazi za vama?

Malkolm slegnu ramenima. Nastojao je da izgleda ravnodušno, ali se Beti ipak učinilo da se uznemirio.

— Uostalom, oni napolju ni po čemu ne mogu znati da smo mi ovde. Sneg je napadao i odavno zatro naše tragove. Čak i ako pogledaju u štalu, ne mogu znati da su to naši konji.

Margaret se nasmeja detinjasto.

— Svi znaju da mi imamo samo jednog konja — reče. A imamo i jedno sedlo...

— Čekajte, nemojte se uzbuđivati pre vremena. Možda ljudi samo prolaze.

Malkolm bez reči pride Bertu i Lariju, i prodrma ih.

Obojica otvoriše oči i bunovno pogledaše u njega.

— Idemo u drugu sobu — rekao im je. — Za svaki slučaj.

Obojica se podigoše, a onda svi zajedno odoše u drugu prostoriju.

Beti i Margaret su ostale pored prozora, motreći na došljake.

— Samo da ne odu u štalu... — šapnula je. Onda je ugledala grupu od četvorice jahača. Skrenuli su sa puta prema kući.

'Odlučila je da sama izađe i upita ih šta žele. Otvorila je vrata.

— Dobar dan! — pozdravila ih je.

Iza nje je stajala Margaret. I ona im se javila. — Kojim dobrom?

Kad su se jahači sasvim približili kući, prepoznala je dvojicu; jedan od njih bio je javni beležnik u Grit Hilu, a drugi šerifov zamenik. Ostalu dvojicu nije poznavala.

Javni beležnik izvadi iz unutrašnjeg džepa presavijeni list hartije, pa ga pruži devojci.

— Gospodice Voker, žao mi je što sam ja to morao da učinim, ali dužnost mi je da vas obavestim da je vaša kuća pod hipotekom, zajedno sa imanjem. Dug je odavno dospao za isplatu, ali gospodin Šejn, kod kog su se vaši roditelji nekad davno zadužili, nije hteo da vas uznemirava, pa je to plaćanje odlagao što je mogao duže. Ali, sada je krajnje vreme...

Margaret je stala pored sestre. Obe su bile zapanjene. Tek kad se malo sabrala, Beti je rekla:

— Ne shvatam... Majka mi o tome ništa nije govorila. Ja mislim da bi ona to rekla nama, jer...

— Gospodice Voker, njoj je bilo ionako teško što je znala da su joj dani odbrojani, i nije imala snage da vam saopšti istinu. Evo, ovo je dokument...

Beti ispruži ruku i uze hartiju; u sutonu, nije videla najbolje.

— Donesi petrolejku — zamolila je svoju sestru.

Margaret ude u kuću i odmah se vrati, donoseći petrolejku.

Beti nije ni pročitala šta sve piše na hartiji. Bilo joj je dovoljno kad je videla cifru.

Podigla je glavu i zapanjeno pogledala u beležnika.

— Moja sestra i ja nemamo toliko novca. Ovo je suma koju mu nikako ne možemo platiti. Ipak, još mi nije jasno šta...

— Sve je jasno — progovori sada i šerifov zamenik. — Ukoliko ne platite taj dug u roku od mesec dana, kuća i imanje pripašće, po zakonu, Dejvidu Šejnu.

— A kuda ćemo nas dve?! — uspaničenim glasom je upitala Margaret.

— Tu vam ja ništa ne mogu pomoći — odvratio je šerifov zamenik. — Ali, kako sam obavešten, gospodin Šejn je spreman da vas primi na svoj ranč dok se ne... hm... — hteo je reći »udate«, ali je rekao: — ...dok se ne snadete. Tamo ima dovoljno posla za obe.

Devojke su u nedoumici gledale u ljude iz Grit Hila.

Malkolm Stenvik i njegovi prijatelji jasno su čuli taj razgovor.

— Sećate li ga se? — upitao je Malkolm. — Taj čovek je svojevremeno bio Šejnov pisar, i imao je kancelariju na njegovom imanju. Kasnije, kad smo mi već otišli, postao je javni beležnik Grit Hila, ali izgleda da još uvek radi za Šejna.

— Meni ovo liči na podvalu... — tiho reče Adams. — Devojke nemaju pojma ni o čemu, a oni im odjednom saopštavaju da kuća i imanje nisu njihovi. Da je to tačno, došli bi oni odavno.

— Jasno je da je posredi prljava Šejnova igra. Zna da devojke žive same, bez zaštite, kao i to da nemaju novca da plate navodni dug. Uz to, ko zna kakve namere ima sa njima, jer su veoma mlade i lepe... Mislio je da će ih lako prevariti.

Ućutali su, jer se pred vratima nastavio razgovor. Šerifov zamenik je upitao:

— Zar nas nećete pozvati u kuću, da se malo ugrejemo, posle dugog jahanja?

– Novost koju ste nam doneli tako je strašna da nismo raspoložene da ikoga primimo u kuću. Moramo biti same i videti šta možemo učiniti. – Beti se setila priča o Šejnu. Uz to i sva trojica mladića su izrazili sumnju u poštenje tog čoveka. Čak su govorili da se, kad su radili kod njega, ponašao tako osiono prema svima u Grit Hilu, da je bilo jasno da je svojim bogatstvom uspeo da potkupi i prve ljude tog mesta. Svi su ga se bojali i svi radili za njega. A i ona pljačka, za koju su bili osumnjičeni njih trojica, nije mogla biti izvedena od strane nekog ko nije u to vreme bio na ranču. Čak su njih trojica pretpostavljali da je to učinio sam Šejn, u nameri da ih prinudi da ostanu i »odrade« kaznu. Tom podlom čoveku nije bilo teško da nađe lažne svedoke. Ipak, Beti nije smela naglas da iskaže svoje sumnje, mada joj je, što je više razmišljala, postajala sve bliskija pomisao na to da Šejn hoće da se na prevaru dočepa njihovog imanja.

– Dobro – rekla je pomirljivo – videćemo šta možemo učiniti. Doći ću sama u Grit Hil, i potražiti vas. Do viđenja!

Ne sačekavši da ljudi ista kažu, zatvorila je vrata i odmah pama-knula rezu.

Margaret je stajala pored nje i posmatrala je očima punim straha.

– Šta ćemo, Beti? Ovo je užasno.

Uto Malkolm i ostala dvojica njegovih prijatelja izadoše iz zaklona.

– Zaboravljate, devojke, da smo i mi tu, na svu sreću. Jer, ovi hoće da vas prevare, u to sam siguran. Ne dajte se, i nemojte im platiti ono što traže, čak i ako imate. Nisam pozna-vao vaše roditelje, ali je glupa pomi-sao da bi neko uradio ono što im ovi nepošteni ljudi pripisuju. Da nismo imali loše iskustvo sa Šejnom i njegovim plaćenicima, možda bismo i mi poverovali da je tako. Međutim, činjenica da se ovi pojavljuju četiri godina nakon

smrti vaše majke, a osam posle smrti oca, dovoljna je da se pretpostavi da tu nisu čista posla.

– Ali, šta da uradimo? – upitala je Beti.

– Vidite – nastavio je Malkolm – njima taj novac sigurno nije potreban. Šejn ni sam ne zna koliko novca ima, i od sume koja se traži od vas sigurno se ne bi obogatio. Njemu je potrebna vaša zemlja. Na ovoj daljini on nema parcele, a vaša je veoma lepa, sa sočnom travom

više od šest meseci u toku godine, a i potok prolazi kroz tu zemlju. Uz to dobili bi i besplatnu radnu snagu, a možda i više...

Trojica mladića su opet seli.

Odjednom se Malkolm javi:

– Imam ideju...

Na vrata kancelarije javnog beležnika Grit Hila pokucao je visok, lepo obučen mlad čovek. Izrazito elegantno tamno odelo bilo je dopunjeno svilenom belom košuljom i crvenom mašnom. Čovek je bio uredno podšišan i obrijan, a s lica mu je zračilo nešto što je ukazivalo da je karakteran i hrabar.

Kad je javni beležnik otvorio vrata, ugledao je elegantnog mladog čoveka sa šeširom u ruci.

– Vi ste gospodin Berni Volters?

– upitao je došljak.

– Da, ja sam... – ispitivački je beležnik posmatrao nepoznatog mladog čoveka.

– Dolazim da regulišem predmet mojih rodaka sestara Voker. Zovem se Slim Stenvik – predstavio se Malkolmov brat.

Beležnik je zatrepao.

– Izvolite – otvorio je vrata širom. – Uдите.

Kad je mladi Stenvik ušao u kancelariju, beležnik je seo za sto i ponudio i njega da sedne.

– Dakle? – upitao je Volters sumnjičavo. Odmeravao je čoveka pred sobom i nastojao da dokuči njegovu tajnu. Jer, nije se sećao da

sestre Voker imaju ikakve rodake, bar ne u državi Kanzas.

Slim Stenvik izvadi iz džepa komad hartije.

— Evo, tu piše koliko je zaduženo imanje Vokerovih...

Volters se namršti. Još uvek nije znao šta taj čovek namerava da učini, i zašto je došao.

Mladić nastavi:

— Želeo bih da vidim svu dokumentaciju koja se odnosi na zaduživanje Vokerovih, koje je toliko da odgovara vrednosti kuće i zemlje. Molim vas da mi pokažete knjige i dokumenta na kojima stoje potpisi gospode ili gospodina Vokera.

Beležnik se zbunio.

— Čekajte, mladiću... ja... — mucao je. Zatim, kao da je skupio više hrabrosti, prilično grubo upita:

— Ko ste vi uopšte?!

— Predstavio sam vam se, a dođaću samo još to da sam po zanimanju advokat. Ipak, posredi je malo ozbiljniji slučaj, i moramo raditi po zakonu. Nije jednostavno ostaviti dve mlade samohrane devojke bez igde ičega, i još ih zaposliti kao sluškinje kod čoveka koji je najbogatiji u ovom delu Kanzasa. Slažete li se sa mnom, gospodine Volters?

— Da... samo...

— Molim?

— Dokumentacija je kod gospodina Šejna — odgovorio je beležnik nesigurnim glasom.

— Ne mari. Ja ću odsesti u hotelu, a vi me potražite tamo kad dobavite dokumenta.

— I? Šta potom nameravate da učinite? Mislim... kad vidite dokumenta?

— Da isplatim dug sestara Voker, ukoliko se pokaže da on zaista postoji.

Beležnik je nešto promucalo, a onda ustao od stola.

I Slim Stenvik je ustao. Krenuo je prema vratima.

— Dakle, biću u hotelu, gospodine Volters. Do viđenja.

Volters je promrmljao pozdrav.

Cim je Stenvik izašao on je počeo grozničavo da razmišlja. Posle izvesnog vremena je izašao iz kancelarije, zaključao vrata i pojahao konja. Odjario je na ranč Dejvida Šejna i ispričao mu o Stenvikovoj poseti.

Malkolm je bio u pravu kad je rekao da Šejnu nije potreban novac nego imanje. Osioni rančer je uzdahnuo.

— Ovako iznenada ne znam ni šta da smislim — rekao je. — Sa devojkaama smo mogli kako smo hteli, ali, sada stvar stoji drugačije. Bio to njihov rođak ili ne, stvar se iskomplikovala. Kad bismo bar imali vremena, da napravimo falsifikovana dokumenta. Ali, prethodno bismo morali pronaći neki potpis Vokerovih, jer ga advokat i devojke mogu uporediti s nekim potpisom koji verovatno postoji u kući. Možemo napraviti neki zapisnik, s potpisima svedoka... Najvažnije je da se ničim ne naruši moj ugled.

Volters je zatreptao uplašeno.

— Ne znam, Dejvide, koliko bi to bilo korisno — rekao je. — Taj advokat izričito traži dokumenta na kojima su potpisi nekog od Vokerovih. Plašim se da će nas prozreti, jer se očigledno razume u te stvari.

— I, šta ti predlažeš, Berni? — pitao je Šejn.

— Da odložimo izvršenje naplate do daljnjeg. Tip će otići i neće se vraćati dok ne preduzmemo nešto novo. A mi izvesno vreme ne bismo preduzimali ništa. Stvar će se zaboraviti, i onda, jednoga dana...

Šejn je bio ljut.

— Koga ja sve ne plaćam! — viknuo je. — Umesto da zastupaš moje interese, ti se povlačiš pred prvom preprekom! Kažem ti samo jedno: radi šta znaš, ali mi ne treba novac nego hoću onu zemlju! Razumeš li?!

— Razumem, ali... neće biti lako, Šejne. Ako se ovaj momak i dalje bude petljao u sve to...

Sejn se nasmeja ironično.

— Zar smo jednog sprečili da nam se petlja u poslove? — upitao je. — Nadi Vejna i Deksa, porazgovaraj sa njima, saznaj dokle taj stranac namerava da ostane... Ostalo znaš.

Volters se pokunja.

— Dobro idem — reče. — Ali, najpre moram otići u hotel i potražiti tog tipa, da mu kažem da sačeka ili...

— Radi šta znaš, samo nemoj primiti novac. U tom slučaju zauvek mogu da se oprostim od one lepe zemlje!

Beležnik je napustio Šejnovu kuću. Pojahao je konja i poterao ga prema gradu. Otišao je u hotel i potražio Slima Stenvika.

Objasnio mu je da mora biti strpljiv, da sačeka izvesno vreme; na to se Stenvik samo nasmejao.

— Slušajte, gospodine Volters... Nećemo se igrati kao deca. Vi isto tako dobro znate kao i ja da ne postoji nikakav dug i da Šejn jednostavno želi to imanje za sebe. Znao sam to i u trenutku kad smo razgovarali u kancelariji, ali sam čekao da se vratite bez dokumenata. Dakle, ona ne postoje. Ne postoji ni dug, ni opasnost da se od sestara Voker uzme imanje.

Volters je zabezeknuto gledao u visokog mladića.

— Vi sebi mnogo dozvoljavate! — viknuo je.

Stenvik ga snažno uhvati za revere i prodrma ga.

— Vi to meni kažete? Vi, koji ste u dosluhu i na platnom spisku najnepoštenijeg i najbogatijeg čoveka u ovom kraju?! Idemo sada zajedno

do tog vašeg Sejna, hoću tamo, na licu mesta, da vidim sadržinu njegovog sefa. I, nemojte se radovati unapred, ne idemo sami. Dobro znam da bih životom platio svoju nesmotrenost. Ja sam ovamo doveo nekoliko ljudi od zakona: oblasnog sudiju, okružnog javnog tužioca, oblasnog šerifa... I, znajte da oni nisu na Šejnovom platnom spisku! Uz to, iz Grit Hila ćemo povesti i poveću grupu ljudi, naravno naoružanih, kojima je Šejn na prevaru uzeo komad zemlje, kuću, stoku... Danas prestaje Šejnova vladavina ovim krajem! To vam ja obećavam!

Volters je pobledo.

— Ja... nemam veze s tim... — govorio je zamuckivajući.

— Kako to, odjednom?! A što ste, pre nekoliko godina, optužili trojicu poštenih momaka da su poharali Šejnov sef, tamo na njegovom ranču?!

— Ja... sećam se, ali...

Slim ga potrese još snažnije.

— Šta -ali-?!

— Kasnije smo saznali da nisu to oni učinili...

— Dobro, to ćete potvrditi pred predstavnicima vlasti, Volterse. A sada, idemo dole, u hol. Moji prijatelji su motrili na vas, i znaju da ste tu. Dogovor je da podemo svi zajedno na Šejnovo imanje. Tamo će se sve razjasniti.

Volters je pokušao da se otrgne, ali mu to nije uspelo. Visoki, snažni mladić ga je čvrsto držao dok su silazili niz stepenice.

U grupi ljudi, koji su stajali u holu i čekali ga, najpre je video svog brata Malkolma i Beti Voker. Držali su se za ruke i smeškali se...

KRAJ

ODLUKA

Dvojica Dvojica stajali su na glavnoj ulici malog grada Fokstaun, Arizona. Obojica su držali uzde u rukama i gledali se. Bilo je toplo popodne, kad nema gotovo nikog na ulici.

— U redu, Dejve — rekao je jedan od njih — ako si tako odlučio, onda idi. Ali, pazi, ja s tim nemam ništa. Ako ti krene loše, nikog nemoj kriviti.

Dejv Hopson je, u nedoumici, posmatrao svog prijatelja Henka Lindona. Godinama su jahali zajedno, radili pošteno ili, ponekad, krali zajedno, i bili su kao braća. Voleli su se, štitili i pomagali.

Ali, Dejv je čuo da je komandant Kraford, po nalogu vlade, organizovao rendžere, po ugledu na teksaške. Mnogo se pričalo o »rendžerima iz Arizone«, koji su imali zadatak da očiste arizonske teritorije od svake vrste ološa i ljudi van zakona. Dejv je pozeleo da im se priključi, dok je Henk bio spreman na sve drugo, samo ne na to da se bori protiv sebi sličnih.

— Ti si lud ako misliš da će te primiti — nastavio je Henk. Na pomisao da će ostati sam, bez Dejva, došlo mu je da uradi i kaže i ono što ne misli, samo da ga odvрати od te namere.

— Rekao si svoje, Henk — najzad je progovorio Dejv, kom nije bilo svejedno što se rastaje

od dugogodišnjeg prijatelja. Bio je svestan da mnogo rizikuje, ali je, otkako je čuo za rendžere, želeo da i on bude jedan od njih. — Jedna trupa arizonskih rendžera je danas u ovom mestu, i ja ću otići da se prijavim, da porazgovaram sa njihovim komandantom. Svuda se priča da se traže dobrovoljci.

Henk se tužno zagleda u Dejva.

— Onda ti i ja nemamo više šta da tražimo zajedno... — povukao je uzdu, i njegov konj je krenuo. — Neka ti je srećno, Dejve. Možda ćemo se jednoga dana sresti. Samo, nadam se da ćeš se setiti našeg prijateljstva, ako naletiš na mene u trenutku kad budem u sukobu sa zakonom...

Potom se Henk udaljio.

Dejv je dugo gledao za njim. Bilo ga je žao prijatelja s kojim je godinama delio dobro i zlo, ali želja da postane rendžer, bila je jača od svega.

Lagano je priterao konja prečki pred šerifovom kancelarijom, sjahao i vezao ga.

Onda je pokucao na vrata.

Za velikim hrastovim stolom sedeo je čovek pedesetih godina, guste sede kose. Oči su mu bile živahne, i on je radoznalo odmerio mladog stranca.

Dejv skide šešir.

— Dobar dan... Ja sam Dejv

Hopson, i hteo sam da se raspitam o komandantu Krafordu... Hteo bih da se prijavim kao dobrovoljac za trupu njegovih rendžera, ali sam čuo da najpre moram da se javim ovdašnjem šerifu...

— U redu, momče. Sedi — oštrim ali prijatnim glasom reče šerif. Potom pogleda na časovnik, koji izvadi iz džepa, pa dodade:

— Komandant Kraford će doći ovamo za pola sata. Ima još prijavljenih mladića... A jesi li ti dobro razmislio? Znaš li uopšte, u čemu se sastoji taj posao?

— Dobro sam razmislio, a u čemu se sastoji rendžerski posao, to mogu samo da pretpostavljam...

— Od čega živiš? — pitao je šerif.

Dejv je hteo da kaže »snalazim se«, ali pod tim se moglo podrazumevati svašta, pa je brzo odgovorio:

— Dosad sam radio po rančevima...

— Znači, ti si običan kauboj... Hm... Momci koji hoće da budu rendžeri, moraju odlično da barataju oružjem, da su savršeni strelci, da su hrabri i požrtvovani, snalažljivi...

Dejv je znao da bi bilo nekromno tvrditi da on ima sve te osobine, pa je samo rekao:

— Nadam se da ni u kom pogledu neću razočarati ljude koji me budu izabrali za rendžera.

Tek što je to Dejv rekao, u kancelariju uđe visoki čovek u uniformi.

Šerif skoči sa stolice.

— O, komandante Kraford, stigli ste ranije. Pravi ste vojnik!

Kod vas je sve preciznije nego što treba.

Pošao je prema vratima, u susret visokom Krafordu. Srdačno su se rukovali.

Pošto je šerif primakao jednu stolicu i ponudio komandanta Kraforda da sedne, pokazao je na Dejva.

— Još jedan momak koji bi želeo da bude rendžer — rekao je. — Ovih dana se prijavilo njih dvadesetak.

Dejv je pozdravio komandanta Kraforda, a zatim dodao:

— Drago mi je što sam vas upoznao. Zovem se Dejv Hopson i želeo bih da budem jedan od rendžera iz Arizone.

Komandant Kraford ga dobro pogleda.

— Koliko rendžera ćete primiti ovoga puta? — upitao je Dejv, želeći da taj broj bude što manji, jer je bio uveren da bi prošao kroz sve provere i da nema mnogo onih koji su tako okretni i vešti sa oružjem, kao što je on.

Komandant izvadi iz džepa duvankesu i šibicu; smota sebi cigaretu, pripali je, pa tek tada odgovori:

— Broj nije ograničen. Biće primljeni svi koji budu odgovarali tom poslu.

Dejv se obradova. Sada je bio siguran da će i on biti odabran za jednu od trupa komandanta Kraforda.

— A kakvi su vaši motivi? — pitao je komandant. — To pitam odmah, jer iz iskustva znam da se prijavljuju svakojaki momci, pa i mnogi od onih koji vole samo da pucaju.

– Odlično gađam – rekao je bez lažne skromnosti. – Pravdoljubiv sam i... ničega se ne plašim.

– A jesi li ikada bio u sukobu sa zakonom – bilo je sledeće komandantovo pitanje.

Mladić počeo da se znoji.

– Šta je? – začudio se Kraford. – Nije ti dobro?

Dejv pokuša da se nasmeje.

– Znate, ja sam iz Montane, a tamo je uvek hladno... ovde je pretoplo...

– Da, u Arizoni je tokom cele godine divno, osim u leto – rekao je šerif. – Danas je stvarno toplo.

Ne dobivši odgovor na svoje pitanje, komandant Kraford nastavi:

– Uostalom, taj prijem u rendžere ne ide tako brzo, Hopson. – Prođe i po nekoliko meseci dok ne prikupimo sve podatke o kandidatu. Zvaničnim putem tražimo obaveštenja iz svakog mesta u kom je kandidat boravio. I vi ćete ostaviti sve podatke o sebi, pa ćete biti obavešteni da li ste primljeni. To što ste dobar strelac znači nešto, ali nije jedini i glavni uslov. Ako je sve ostalo u redu, i to se vremenom nauči. Od ukupnih sposobnosti će zavisići koji zadatak će kome biti dodeljen.

Pošto je čuo sve što je želeo, Dejv htede da krene.

– Niste ostavili podatke – podsetio ga je komandant Kraford.

– Vratću se, idem samo da se osvežim... – smeteno je odvratio mladić.

– Ako ne budete našli mene, onda podatke ostavite šerifu – savetovao je Kraford. – Moja

trupa je ovde i sutra.

Dejv ih pozdravi i izađe.

Konja je ostavio pred šerifovom kancelarijom, pa je pešice otišao do saluna, ispred kog je bio vezan Henkov konj.

Ušavši, zastao je na vratima da mu se oči priviknu na polutamu, a posle toga je ubrzo otrkrio i Henka.

Pošao je prema njegovom stolu.

– Imaš li nekih problema? – upitao ga je Henk ugledavši ga. – Sedi... Hoćeš viski?

– Hoću – odgovorio je Dejv i seo. – Pitaš me da li imam problema. Pa, ne znam da li bi se to moglo nazvati tako.

Potom je ispričao sve što se govorilo u šerifovoj kancelariji, od trenutka kad je on ušao.

– I? Šta je tu strašno? – čudio se Henk.

– Još pitaš! Seti se samo koliko puta smo ukrali konja! U svim mestima u kojim smo se zadržali više od mesec dana, znaju da smo hteli ponekad da uzmemo i ono što nije naše. Ko zna kakve su nam krađe još prikačili kad smo otišli. Znaš kakvi su ljudi. Krivicu uvek prevale na one koji su daleko i koji ne mogu da se brane.

Henk se nasmejao.

– Ako je tako, nemoj biti rendžer. Valjda si shvatio da čovek mora biti apsolutno čist da bi se bavio tim poslom. Pazi, to je čuvanje zakona, to je borba protiv lopova i prekršilaca zakona svake vrste, protiv ubica...

– Henk, možda ćeš se smeјati ako ti kažem nešto... – počeo je Dejv stidljivo.

Henk se nasmejao unapred.

– Da te čujem – rekao je.

— Ja se osećam poštenim, bez obzira na sve. Uostalom, ko u životu nije ukrao nešto? Pogotovo ako je bio primoran, kao što se to događalo sa nama. Kad smo bili otpušteni iz vojske, posle rata, morali smo od nečeg da živimo. Posao nismo uvek nalazili, jer ljudi nisu imali od čega da nas plate. A seti se da smo često radili i za komad hleba... Ali, ipak me brine to što moram dati podatke o svim mestima u kojim sam živio posle rata. Šta ti misliš o svemu?

— Ja bih voleo da ostanemo zajedno — priznao je Henk. — Živećemo kao i dosad, radićemo kad budemo imali šta i kad nas neko bude primio, a ostalo vreme ćemo se snalaziti...

— Znači, ponekad se baviti i onim što nije u skladu sa zakonom — dopunio ga je Dejv.

Henk se opet nasmejao.

— Dejv, da te ne poznajem dobro, poverovao bih da si se odjednom popravio. Ali, iz iskustva znam da su to kod tebe samo trenuci slabosti. Čim ti se pruži prilika, zaboravljaš zakon i poštenje. A možda... možda si se i popravio. U tom slučaju ja nisam društvo za tebe. Jer, ne mogu se zakleti da u životu neću pipnuti nešto tude. I, zamisli, ti postaneš rendžer i proganjaš me zbog toga. Stvarno smešno.

Dejv popi čašu viskija, pa se podiže.

— Nisam te valjda uvredio? — pitao ga je Henk.

— Nisi, ali ja mislim da nije ništa neobično ako se čovek promeni. Uostalom, sa dvadeset i pet godina čovek stiže i neku

zrelost i može shvatiti svoje mlađalačke zablude, ispraviti neke svoje greške i...

— Divim ti se, Dejve. Lepo je čuti tako nešto. S tobom će, po svemu sudeći, biti u redu. A ja? Šta će biti sa mnom ako se ne promenim?

— Ne znam... Nego, reci mi šta da radim. Ja ne smem komandantu Krafordu reći gde sam sve boravio. U tom slučaju, ne samo što neću biti primljen u njegovu trupu nego mi se može desiti i da me uhapsu.

— Ako imaš petlje, priznaj mu sve o sebi, pa neka odluči.

— Ali, on je jasno rekao da ti ljudi moraju biti od onih koji nikada nisu imali sukob sa zakonom. A mi smo ih imali na pretek... Ne, nisam ja za taj posao. Radije ću odustati od svega. Možda, jednoga dana... Kad bude prošlo dovoljno vremena da se zaborave moji mali gresi... možda ću ponovo pokušati.

Odjednom, Henk postade ozbiljan. Zagleda se u jednu tačku, prema vratima.

— Dejve... — reče šapatom. — Nemoj se okretati...

Posle tih reči je lice podbočilo o ruke, ali tako da mu veći deo lica bude zaklonjen. Videle su mu se samo oči.

— Šta je? — upitao je Dejv.

— Onaj tip iz Vestona... što smo mu odneli kravu, prošle godine. Sećaš se, rekli smo da ćemo je prodati i dati mu novac... A nikad se nismo vratili. Ako nas prepozna...

Stariji čovek pođe prema šanku. Tamo spusti bisage i traži hladno pivo. Njegovo odelo bilo je prašnjavo, po čemu se

dalo zaključiti da stiže sa dugog puta.

— Koliko novca imaš kod sebe? — tiho je upitao Henk.

— Premalo da bismo sada isplatili onu kravu. Nego... Tip nam je okrenut leđima. Mogli bismo izaći nekako.

Podigli su se, i Henk je rukom pozvao barmena, pa mu platio viski koji su popili.

Kad su, koračajući prema vratima stigli iza leđa, onom čoveku, ovaj se okrenuo i pogledom obuhvatio prostoriju, nehajno posmatrajući ljude koji su bili u njoj.

Pogled mu se susreo sa uplašenim pogledima Dejva Hopsona i Henka Lindona.

Ovi su usporili korak, očekujući da će se dogoditi nešto. Ali, čovek nije reagovao na njih. Nije ih prepoznao. Jer, njih dvojica su se »zaposlili« na njegovom ranču i već prvoga dana pošli da mu prodaju kravu. Ko zna koliko mladih ljudi je otad radilo kod tog rančera, i on verovatno nije mogao pamtiti sva lica koja bi video samo u jednom danu.

Dejv i Henk nisu stigli ni do vrata, kad je u salun ušao komandant Kraford.

Dejv se zbunjeno nasmeja na njega. Kraford zastade, pa osmotri Henka.

— Hoćeš li i ti u rendžere momče? — upitao je. — Deluješ mi snažno i hrabro. Trebaju nam takvi momci.

Henk se nasmeši kiselo.

— Ja... ovaj... moj drug Dejv želi u rendžere, ali ja...

— Ne ličiš mi na jednog od onih koje mi proganjamo. Imaš pošteno lice.

Henk je oklevao samo trenutak, a onda je upitao komandanta Kraforda.

— Imate li vremena da sednete sa nama za sto, da malo porazgovaramo?

Komandant Kraford razvuče usne, pa ljubaznim glasom odgovori:

— Došao sam da se osvežim. Napolju je pakleno toplo, i stalno sam žedan.

Sva trojica su seli za najbliži slobodan sto. Pošto je barmen doneo piće, Henk se nakašlja, spreman da progovori. Dejv je već pretpostavljao o čemu njegov drug hoće da razgovara sa rendžerskim komandantom, pa ga je munuo nogom ispod stola, da bi ga opomenuo.

Henk ga je shvatio, ali je želeo da mu učini uslugu. Smatrao je da je najbolje reći istinu, tim pre što je bio svestan da sve ono što su on i Dejv uradili a što nije bilo u skladu sa zakonom, ne predstavlja nešto zbog čega bi njih dvojica bili žestoko proganjani.

— Komandante — počeo je — mislim da vi najbolje znate kako smo mi, bivši vojnici, posle rata živeli. Nije bilo posla, ni novca, pa su se mnogi odmetnuli u pljačkaše, bandite i ubice. Nas dvojica smo uvek bili pravdoljubivi, ali... dogodilo nam se da smo i mi... da smo se i mi ponekad morali snalaziti... Razumete šta hoću da kažem...

— Da, razumem — odvratio je komandant. — Nastavi, mlađiću...

— Moj prijatelj Dejv želi da postane rendžer, ali se plaši da neće moći, jer nije sasvim čist, što se tiče zakona. Ali, nikada,

ni on ni ja nismo uradili nešto zbog čega bi neko mogao da nas svrsta u ljude van zakona. Osim u ratu, nikog nismo čak ni ranili... A vi tražite da proveravate sve kandidate, u svim mestima gde su živeli. Ja bih vas molio da podatke o mom prijatelju proverite u vojsci. Bio je hrabar i plemenit. Odličan vojnik.

— Hm... Ne vidim čemu toliki uvod i pravdanja — rekao je komandant Kraford. — Vi se ni po čemu ne razlikujete od većine vaših vršnjaka. Pošto ste sve rekli tako iskreno, zaista ću se raspitati kod vojnih vlasti, i uvažiti tu karakteristiku. — Pogledao je u Dejva. — Još ostaješ pri tom da postaneš rendžer? — upitao ga je.

Dejvu zasjaše oči.

— Da! — odgovori brzo.

Onda se Kraford okrenu prema Henku.

— A ti, momče?

— Ja... ovaj... Nisam imao nameru, jer...

— Našao si dobar posao?

— Ni govora. Nego... jednostavno nisam razmišljao o tome, komandante.

— Ne moram vam objašnjavati da je nasilje u našim krajevima uzelo maha. Pljačka se, ubija, žari i pali na sve strane. Zakon se mora dovesti u red, inače će Arizona postati najgora zemlja od svih koje postoje u Sjedinjenim Državama. Bilo bi dobro kad bi nas, rendžera, bilo na stotine, na hiljade. Zato nećemo tražiti da to budu ljudi koji su... hm... takvih u današnje vreme i nema. Dovoljno je da se izjasne da su na strani

zakona i da se pošteno bore protiv zla. Naravno, svi će se za početak primiti privremeno, a ako se dokažu, ostaće. Mislim da je to lep i interesantan posao, naročito za pravdoljubive momke.

Dejv približi glavu komandantovoj, pa tiho upita:

— Znači, nema prepreke da me uzmete... mislim, privremeno, da se pokažem i dokažem?

— Pa, nema. Vidim da to zaista želiš.

Dejv se zahvali, pa pogleda u Henka.

— A ti? Šta misliš? Hajde, razmisli malo, pa odluči. Radićemo zajedno. Seti se, dobar smo tandem. Družili smo se godinama i može se reći da čak i mislimo isto.

Henk se počea po razbarušenoj kosi, pa pogleda u komandanta Kraforda.

— Ne moram da razmišljam — rekao je. — Kad sam shvatio da moram ostati sam i lutati okolo, i ja sam pozeleo da se pridružim rendžerima Arizone. Još ako bih mogao za partnera da dobijem Dejva...

Kraford se nasmejao.

— U parovima se najbolje radi. Još ako se dobro slažete, neće biti boljih rendžera od vas — rekao je.

Onda se podigao.

— Dodite sutra u šerifovu kancelariju, napravićemo definitivan popis ljudi iz ovog kraja, koji su se prijavili... Posle toga ćemo se dogovoriti o svemu ostalom. Do viđenja momci.

Dejv i Henk ga pozdraviše, pa naručiše još po jedan viski...

KRAJ

U SLEDEĆEM BROJU

M. DŽENK

NE PREDAJ SE, STIVE

»Imao sam sedam kauboja koji su mi bili odani. Ali, šta mi možemo učiniti protiv Porterovih i Sellvanovih revolveraša i kauboja.

Zbilja, samo bi ludak smeo da se suprotstavi takvoj sili. A ja sam bio spreman da budem taj ludak. Doneo sam odluku: čovek ne može da se zaustavi na pola puta.

Ostaću tamo da se borim ili umrem. . .«